

ЛЮТИЙ 1974 FEBRUARY

АЖАК

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

ЦІНА — \$6.00

Є це збірна праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи:

- Гурткова система — навчальне ведення частин УПУ
- Зв'язкові випускники гуртків
- Планування праці гуртка і куреня
- Пластові ігри — опис 160 різних ігор
- Мандрівництво — практичні поради
- Табірництво — практичні поради

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО” можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”
PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці
“МОЛОДЕ ЖИТТЯ”

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації “Юнака”:

“Yunak” — Magazine,
2445 A Bloor St. W.,
Toronto 21, Ont., Canada.

- Понижені ціни важливі при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

- ♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.
302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

Важливе для юнацьких виховників і виховниць!

- Журнал “Юнак” містить постійно **ВАЖЛИВІ ПОМІЧНІ МАТЕРІАЛИ** для виховної праці з юнацтвом.

● Тому кожний юнацький виховник і кожна юнацька виховниця повинні **пренумерувати й докладно прочитувати «Юнака»**.

● За незможних юнацьких виховників і виховниць, що самі не мають змоги запланувати «Юнака», повинна заплатити передплату старшина пластової станиці чи групи.

● Кожна пл. станиця чи група повинна мати кілька опрацьованих річників «Юнака» в своїй бібліотеці для користування майбутніх виховників і виховниць у пізніших роках. Тому бібліотека кожної пл. станиці чи групи повинна **постійно пренумерувати** кілька примірників «Юнака».

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластунни і Пластунки в Торонті!
**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Річна передплата: США і Канада — \$7.50, (за два роки — 1973/74 — \$14.00); Австралія — 4.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків; Вел. Британія — 1.25 фунта; Італія — 2.000 лірів; Німеччина — 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 75 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

Зміст

ЮНАК
журнал
пластового
юнацтва

ОДИНАДЦЯТИЙ 1973

РІЧНИК

Заувага: перше число після наголовка статті (перед дужкою) означає число журналу, а число в дужках — сторінки, на яких надрукована стаття чи інший редакційний матеріал.

I. ІДЕОЛОГІЯ І ВИХОВАННЯ

1. Вступні статті, гутірки, розмови з юними друзими, тощо

Подруга Гребля — Гутірки з юними друзими: Пластун точний 1 (4-5), Пластун ощадний 2 (3), Пластун справедливий 3 (4), Пластун увічливий 5 (2), В нас очі широко відкриті на чар природи на красу 6-7 (2), Пластун зрівноважений 8-9 (4), Пластун зрівноважений 10 (2), Хіба не любов усе поєднує 11 (2-3), Що сприяє щастю в коханні 12 (2).

Великдень — Свято Перемоги 4 (1)

II. ЛІТЕРАТУРА

1. Оповідання, нариси, есеї, спомини

Левицький Софронів Василь: У святу ніч 1 (2)

Олійник М.: Дочка Прометея (уривок) 2 (1-2)

ОКА: (212) Грамерсі 7 1 (9-12)

Д. Г.: Пластова казка 12 (16)

Л.: Як я пам'ятаю дивізійників 8-9 (7-8)

Понеділок Микола: Чорна хустина 4 (4-5)

Соханівський В.: Як мені прикро... 2 (5)

Л. Ю.: Сліпий з 14 вулиці 1 (15-16)

Л. Ю.: Лиси опришками 5 (7-8)

Л. Ю.: Я і моя вчителька 6-7 (12)

Ю. Т.: Настя, сторожика могили Т. Шевченка 3 (1-2)

2. Репортажі

Влизьак Уляна: Українські альпіністи в Африці 5 (5-6)

Вриндзя Тарас: У мандри 8-9 (16-18)

Дудинська Оля: Ніщо нам лихо, ні пригоди 2 (22-24)

Горбач Марко: Я був на викладі фізики в Київському університеті 11 (5-7)

Гриців Роман: Репортаж з ЮМПЗ 1972 2 (12-13)

Зустріч з піяністом В. Ратушним 8-9 (11-12)

Колос Богдан: Пластова радіопрограма в Торонто 10 (13)

Кардашинець І.: А що воно таке... 10 (16)

Л. Ю.: "За сестрою" 2 (8-9)

Лончина Тарас: Чарівне страхіття 12 (6-7)

Лижник Роман: Матуральний іспит у Торонті 10 (22)

Молодь протестує 5 (6)

ОКА: Слідами "Передових" 8-9 (5-6)

О. К.: Їх було трьох... 12 (8)

Пілецька Адріяна: У мандрівку з п'єсою "За сестрою" 2 (7-8)

Розбанич: Нью Йорк 10 (7)

Розбанич: Друг Славко 12 (6-7)

Стельмахів Марта: Слідами незабутніх предків 8-9 (12-14)

Участь початківців у літературному вечорі 10 (20-21)

Цибульський Андрій: Іспит зрілості 5 (26)

Ч-ць Йонтек: Образки з В'єтнаму 3 (10-11)

Янчишин Христя: Три дні в тиші і самоті 6-7 (9)

Е. Я.: Українець новітній Ікар 6-7 (3-4)

Фоторепортер питає: 1 (20), 2 (18), 3 (16), 5 (12), 6-7 (14), 10 (8), 11 (8-9)

3. Вірші

Влизько Олекса: Бабине літо 11 (13)

Вольний В.: 29 квітня 1918 р. 4 (16)

Когут Зоя: Візита пастиря 5 (1)

Когут Зоя: Пластунам 12 (12)

Козаченко Галина: Весняне 5 (6)

Коломісць Тамара: Стежки 5 (14)

Левицький Софронів Василь: З архіву Пластприятеля 8-9 (9-10)

Лепкий Богдан: В Різдвяну ніч 1 (1)

Лівицька Холодна Наталя: Христос Воскрес 4 (2)

Липа Юрій: Львів 11 (2)

Лубська Ольга: Валяда про материнське серце 5 (13)

М. Г.: Зелений дощ 5 (11), Опadaє листя 11 (19)

Муратов Ігор: Пісня 5 (9)

Неприцький-Грановський О.: Прискорюймо майбутнє 12 (4)

Павличко Дмитро: Якби я втратив очі 12 (14)

Пістмоцький В.: Земля 10 (3)

Тельнюк Станіслав: * 7-8 (14)

Тичина Павло: Золотий годин 1 (3)

Українка Леся: Грай моя пісню 2 (2)
Храплива Леся: Січень-лютий 1972 2 (1)
Шевченко Тарас: Із "Неофітів" 3 (3)
Шевченко Тарас: О Свята 3 (5)

4. Пісні

Осінчук Юліяна: "Марш" (слова і музика) 5 (10)
"Пісня срібного вечора", слова Сингаївського, музика
Шаповала 6-7 (29)
Левицький-Софронів Василь: Марш вовків сіроманців
12 (26)

5. Рецензії

Що читати:

Горбач Марина: Цікава повість для української молоді
10 (5-6)
Макарик Ірина: "Подорож поза форми" Р. Бабовала
10 (5)
О. К.: "Хвалю ілюзію" М. Тарнавської 1 (12)
"Липнева отрута" В. С. Левицького 1 (12)
Храплива Леся: "Далеким і близьким" (нова збірка
поезій) 5 (14)
* — Вклад українців у чужі літератури 10 (6-7)

III. МОЛОДЕ ПЕРО

1. Поезія

Баран Дана: Фата Моргана 10 (8)
"Бранка": Розп'ята 1 (19)
Городецька Оріся: Перша стійка 3 (2)
Зелик Марта: Тепер, Слова, Сидить він... 4 (6)
Комар Люба: Моя ялинка 1 (17)
Комар Люба: Акростих 2 (13)
Одежинська Ксеня: Невдячний 3 (12)
Одежинська Ксеня: Слухай добре 11 (10)
Оранська Катруся: Дівчинка-сонечко 6-7 (23)
Стасюк Оля: Картина 4 (6)
Турченко Наталка: Мій сон, моє життя 2 (10-11)
Шараневич Дарія: Нічна тиша 10 (8)

2. Проза

Авдікович Катя: Школа українознавства на весело 12
(17-18)
Бачинська Уляна: Я його не обвинувачую 1 (17)
Бойко Маруся: Український годинник 10 (10)
Корда Ірка: Пригоди нашого сусіда 6-7 (22-23)
Коцюмбас Марта: День соняшників 8-9 (12)
Максимович Леся: Навіки 12 (11)
Максимович Нестор: На лекції літератури 12 (17)
Підгородецька Арета: Дивний хлопець 11 (9-10)
Рибіцька Юлія: Нещаслива прогулянка 2 (11-12)
Рибіцька Юлія: Пригода на пляжі 8-9 (10-11)
Ткач Юрій: Мавка 12 (10-11)
Трипупенко Леся: Скарги перетомленої сестрички 3
(13-14)
Федевич Дарка: Мовою пожовклих сторінок 4 (7)
Ходновська Мокі: Український "полушен" 3 (15)
Якубович Ігор: Помста 1 (18-19)
Якубович Ігор: Жалі та сумніви 10 (9-10)
Яринович Юрко: "Пер Гінт" прем'єра в Нью Йорку 6-7
(21-22)

IV. СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Близняк Уляна: Сурмач-Мілз Ярослава 8-9 (3-4)
(малярство)
Кузьмович О.: Дмитерко-Ратич Ганна — учасник виз-
вольних змагань 11 (3-4)
Левицький Софронів В. 1 (6) (література)
Соловій Юрій 2 (4) (малярство)
Соневіцький Ігор 5 (3) (музика)
Макарик Ірина: Жук Радослав 3 (7) (архітектура)
Український фотограф 12 (9-10)
Одежинська Ксеня: Лада Софія 8-9 (3-4) (малярство)
Соханівський В.: Д-р Горникевич Олег 10 (4)
(медицина)
Юзик Павло, сенатор 5 (6-7) (політика)
* Проф. Неприцький-Грановський Олександр 12 (3)
(наука і публіцистика)

У. УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

Волчук Люба, Торонто 11 (18)
Гладкий Ярополк 11 (18)
Голубович Оксана, юначка з Австралії 5 (13)
Глуховецький Андрій, Монреал 8-9 (15)
О. К.: Успіхи наших співробітників 1 (14-15)
О. К.: Юнацтво на шляху до мистецтва 2 (6)
" Успіхи наших друзів сеньйорів 4 (8-9)
" Пластунки першунами на Музичному Фестивалі в
Торонті 5 (12-13)
Пластунки на міжнародному форумі 11 (23)
Прасіцький Олег: Літературно-мистецький конкурс мо-
лодих у Філадельфії 1 (13)
Шулякевич Богдан, Монреал 8-9 (15)
6-тий Конкурс дописів до "Юнака" 4 (5)

Пластунки місяця:

Возняк Христина 3 (9)
О. К.: Загребельна Ольга 4 (9-10)
Крупа Лариса 1 (14)
Осінчук Юліяна 5 (10)
Зелик Л.: Павлишин Маруся 2 (9)

VI. УКРАЇНОЗНАВСТВО

Бродович Галя: Різдвяний вертеп 1 (7-8)
* Довбуш Олекса 3 (19-20)
Ільницька Роксоляна: Пісня — засіб вивчення і збере-
ження мови 11 (7-8)
У 40-річчя голоду в Україні 3 (5)
Українські гагілки 4 (11)
Українська вища школа в Детройті 11 (23)
Як відмінати прізвища 1 (16)
Як правильно сказати 2 (13)
Св. Миколай 12 (5-6)
Чировський Андрій: Аналіз словника 12 (18)

VII. ПЛАСТУВАННЯ

Де і як найкраще таборувати 6-7 (17)
Де найкраще розложити шатра 6-7 (16)
3 пластових зайнять 2 (15-16)
3 пластових зайнять 3 (22)
3 пластових зайнять 4 (21)
К. Г.: Поради на мандрівку 6-7 (27)

Інформації про табори і мандрівки 4 (17, 25, 26), 5 (19)
6-7 (10-11)

Конкурси Головної Пластової Булави 1 (22)

Павук Надя: Чому слабне здобування пластових проб?
12 (14)

Таборові брами 6-7 (15)

Чи знаєте цю відзнаку? 6-7 (27)

Що знаєте про курені у старшому пластустві:

“Загін Червоної Калини” 11 (16)

“Верховинки” 12 (13)

“Шестикрилі” 4 (17)

Що нового в Пласті? Новий Головний Пластовий Провід 11 (4-5)

Шукаємо за добрим шатром 6-7 (17)

“По морю”

Скіпер: На крилах вітрів 4 (4-16)

” Модерні яхти 5 (17-19)

” Імпровізований парусник 6-7 (19-21)

” Буря 8-9 (21-23)

УШ. СПОРТ

Колос Богдан: Новий спорт цікавий для юнацтва 8-9
(24-25)

Курица Юрій: Переможці з Чикаго 5 (27)

Савчук Ігор: Змагання в Нью Йорку 10 (11)

Спортові змагання на ЮМПЗ і технічні висліди 1
(24-26)

Українська спортова школа в США 6-7 (23-24)

ІХ. ХРОНІКА ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Борис Віра: День самозарадности 12 (25)

Борис Діана: Як ми вшанували наших жінок героїнь
6-7 (26)

Войтович Ляля: Наш курінний ярмарок 4 (22)

Данилишин Ірина: Пластунки перебороли природу 12
(22-23)

Головатий Маркіян: Мої спомини з ЮМПЗ 5 (23-24)

Гурток Євшан-Зілля: Наш перший рік в юнацтві 8-9
(27)

Гембатюк Вожена: Наша імпреза 2 (25)

Горчинський Юрій: Рушаємо в дорогу 6-7 (9-10)

Зелик Марта: Я була в Греції 11 (21)

Зелінський Юрій: Посвячення курінного прапора в
Балтімор 6-7 (26)

З життя Пластової Станиці в Чикаго 10 (21)

Клюфас Юрій: Вишкільний табір в Німеччині 10 (19-20)

Лабунька Марія: Одяг Печеніжина 5 (15-16)

Литвин Маруся: Мандрівний табір “Слідами незабут-
ніх предків” 4 (23)

Масло Віра: Добре діло “Променів” із Вінніпегу 6-7 (26)

Мончак Юрко: З бюлетеню станиці в Монреалі 10 (19)

Мостова Люба: З хроніки табору “Мандрівні Стежки
Культури” в Греції 12 (23-24)

Мостович Ірина і Бойко Роксоляна: З хроніки табору
“Мандрівні Стежки Культури” 12 (23)

Мота Христя: Українські танки на 6-тих “Стежках Ку-
льтури” 12 (25)

Одинадцята “Орликіяда” в США 3 (22-23)

“Орликівки” з Гемстеду: Дещо про себе 6-7 (25)

Осінчук Юліяна: Перший пластовий лещатарський

табір в Італії 3 (23-24)

Пластова Група в Римі 10 (21)

Пластова Група в Римі 11 (14-15)

Раковський Юрко: Пластовий табір в Німеччині 12 (22)

Ракоча Христя: День самозарадности в таборі розві-
дувачок 12 (24)

Ситник Тамара: Аделайдські старші пластуни готують-
ся до мандрів у життя 5 (25)

Смаль-Стоцька Зірка: Юначки 28-го Куреня на
ЮМПЗ 6-7 (7)

Спомини з “Писаного Каменя” 2 (20-21)

Терлецька Н.: Наш Різдвяний Ярмарок 5 (24-25)

Титла Богдан: Свято Юрія Ньюйоркської округи 11 (24)

Ткачук Ліда: Посвячення каплиці на оселі Беркут 11
(27-28)

Филипович Андрій: Пластуни в Чикаго 6-7 (8)

Харкевич Христя: Вишкіл юнацьких виховників 10 (19)

Хичій Ірка: Щедрівка 4 (22)

Хміляк Олена: Одяг Полісся на ЮМПЗ 6-7 (6-7)

Ходновська Мокі: Пластунки дебютують 6-7 (25)

Яримович Юрій: “Ах ті вареники!” 11 (23-24)

Х. РІЗНЕ

1. Редакційне

У пам'ять нашого друга Дмитра Пілецького 5 (29)

Інж. Ярослав Лучкань 10 (27)

Замість квітів і вшанування пам'яті померлих 2 (28)
3 (27), 4 (28), 5 (29-30), 6-7 (32), 8-9 (31), 10 (27),
11 (28), 12 (27-28)

2. Пластунам на вушко

Ляриса Верх.: Букети зі сухих квітів 8-9 (19-20)

Подруга Оля: Як їсти 2 (16-17)

Чи все ті самі гагілки? 4 (10)

** Приготовляймося до різдвяних дарунків 11 (17-18)

3. Пластунам на вухо

Розбанич: Поради про функцію ескорта 1 (21-22)

Як в Америці найшвидше і найлегше дістатися на
каледж? 2 (14-15)

Чи їхати на вишкільні табори і які? 3 (17-18)

Чи їхати з пластовою мандрівкою до Європи
літаком? 4 (12-13)

Як тримати контакт з домом в часі табору?
6-7 (13)

Вища математика пластових зипкопів 10 (17)
Авто 11 (12-13)

4. З природи і техніки

Горбач Марко: Технічний словник 1 (23), 5 (20), 8-9
(28)

Горбач Марко: Незалежно від електричної мережі 10
(18)

Гривнак Северко: Зробімо самі радіоприймач 2 (26)

Пархоменко: Птахи України 4 (20), 12 (19)

Рибяче гніздо 8-9 (9)

Ворсуки 11 (11)

За Івченком: Шевченко любитель дерев 3 (2-3)

5. Філателія

Павлічко Юрій, Ігор: Марки 50-річчя Пласту на
Закарпатті 1 (19)

25-річчя 1-го пластового Конгресу 6-7 (28)

6. Різне та цікаве:

Клопоти "Юнака" на весело 1 (8)
Книго-клуб 4 (21)
Книжковий знак 5 (17-19)
Міні-мислі Вадима Іншого 10 (17)
Міні-мислі 2 (4), 12 (10)
Мікросюжети 11 (11)
Наші друзі 12 (12)
Гавур Люба: Дещо про екологію 10 (11-12)
Зробімо добре діло 12 (8-9)
Про "Проблиски" з Торонта 2 (17)
Собенко Карло: Може і ви спробуєте? 3 (25-26)
Столітня приятелька пластунів 12 (12)
Чи "Юнак" друкується в Порто-Ріко? 2 (19)
Що студіювати? (Архітектура) 3 (8)

7. Треба нам знати:

У. Б.: Богдан Лепкий 1 (5)
О. К.: Катря Гриневичева 4 (3)
Крушельницька Соломія — Соловейко України 12 (4-5)
З української філософії 10 (4)
Маємо три катедри українознавства в Гарварді 5 (9)
Не забуваймо стрілецької пісні 11 (19-20)
Сохан Марічка: Музика 5 (11)
Сторіччя Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка 3 (6)

Українська Повстанська Армія УПА 10 (3)
Українські джерела і книжки про голод в Україні 6-7 (6)

30-річчя Української Дивізії 8-9 (5)

8. Загадки і розваги:

Загадки: 1 (26), 3 (26), 4 (24), 5 (27)
Сторінка розваги 6-7 (18), 8-9 (28), 10 (24), 11 (26), 12 (20)

Усміхнися 1 (22), 6-7 (5), 8-9 (20), 12 (20-21)

Чи ви спостережливі? 12 (21)

9. Листування, привіти, заклики

До нас пишуть: 2 (27), 3 (27), 5 (22), 5 (23), 6-7 (28), 10 (10), 11 (25), 12 (19)

Наше листування 1 (2)

Привіти: 3 (24), 5 (29-30), 6-7 (32), 8-9 (31), 10 (27), 11 (28)

"Юнак" дякує за привіти 10 (14-15)

10. Різне

1. А що ви на це?

Горбач Марко: Дискусія на актуальні теми 4 (19)

Павлічко Ю. І.: Відповідь 6-7 (5)

Ходновська М.: Відповідь 10 (11)

2. Приклади гідні наслідування 4 (6), 10 (28), 12 (19)

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків
та юначок, особливо з європейських та південно
американських країн. Вони бажали б дістати
та читати «Юнака», але самі не можуть собі
його передплатити.

Адміністрація

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новачтва
Видас Головна Пластова Булава

Редагує Колегія у складі:

Тоня Горохович, Дарія Даревич, Богдан Колос,
Люба Пясецька, Звенислава Сагайдаківська,

Адреса Редакції і Адміністрації:

HOTUYS MAGAZINE

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЛЮТИЙ 1974

Ч. 2 (126)

РІК XII

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Влизняк,

пл. сен. Тоня Горохович,

пл. вірл. Ксеня Одежинська

ст. пл. Юрій Павлічко,

пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямами та вимогами
юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

2 Зустріч в Колодяжному	М. Олійник
3 Пластун корисний	Подруга Гребля
4 Дух на каторзі	Р. Рахманний
5 Мово моя	В. Коломієць
6 Звернення Головної Пластової Булави	**
Підготовляється до пластових проб	*
7 Молоде перо:	*
До міста	У. Бачинська
Кришталева пісня	Л. Трипупенко
Як дивишся на дерево	І. Мельник
8 Лісовий дух	Ю. Білик
9 Розповідь про Альказар	П. Палієнко
10 Момент	Д. Баран
Проблема	З. Когут
11 Можна насолоджуватися учителюванням чи не можна?	Д. Колинс
	М. Б.
12 Мініатюри	Л. Бачинський
13 Щаслива конюшина	І. Муратов
Мово моя	К. Перелісна
14 Удовині діти	**
15 Вибираєшся в мандрівку	Л.
16 Апелі в щоденнику Ореста	Побратими
17 Фотографічний конкурс	**
Добрий учинок юнака Олеся	*
18 Сторінка розваги	**
19 Пластові усмішки	*
20 Хроніка	**
24 Урядове оголошення	
26 Пісня "Рисів"	В. Левицький
27 Оголошення, посмертні згадки	
28 Список датків на пресовий фонд "Юнака"	

● На обкладинці: Лещатарі в горах

● Ілюстратори цього числа: Л. Боднар, пл. сен. Ярмо Козак,
пл. сен. Володимир Гарпун-Пилишенко, Оксана Сербин, Марія
Шкурка.

ЗУСТРІЧ В КОЛОДЯЖНОМУ

Опівдні Леся сіла при столику, ще раз переглядала збірку своїх поезій. Ну й дивний же він, цей Франко, приїхав, не встиг привітатися й одразу з докором: чом до журналу нічого не вислала, чому збірку не подала як домовилися?.. Часто говорив: "Нашій літературі так бракує справжніх талантів, а ви, яка можете зробити багато для її розвою, не цінуйте часу..."

— "Не цінуйте". Як гірко слухати! Вона б ні дня ні ночі не знала, аби здоров'я.

Леся ще і ще раз читала свої вірші. Було любо перечитувати їх. Цеж про них сказав Франко тоді у Львові: — "Хай усі ваші поезії, Лесю, будуть такими пристрасними".

*...Ні, я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хогу! Геть думи сумні.*

— Панно Лесю! — гукнув Франко, що повертався з дітворою із озера. — Файні в'юни у вашому озері. — Гарно у вас, зелені стільки, простору. А я от ніяк не стягнуся на хатину. Він став біля письмового столика біля Лесі. — Україно! Плачу сльозами за тобою... — Серцем сказано... — читав і відразу висловлював свою критику на Лесині вірші.

— Останні ваші поезії — це такий голосний та страшний стогін примученої душі, якого не чулося давно, мабуть ще від часу Шевченкових думок на засланні.

— Куди там моїй писанині до Шевченкових віршів? Пишу, бо не можу мовчати. Була б я дужа... а з очими-о кайданами далеко не підеш.

— Слово правди, Панно Лесю, — то грізна зброя. І байдуже, хто її вигострив: велетень чи хвора, слабосила дівчина.

— Для мене це вельми важливе. От поїду, підлікуюся... — Вона кривилася болісно і взялася розтирати хвору ногу.

У хату увійшли Лесині батьки та дружина Франка — Ольга. Гостей приймали господарі в їдальні, а Лесю умовили лягти. Вечерю подали їй у спальню.

Було ще рано спати. Залізницею промчав потяг. Прощуміли слідом тополі, кущі і знову настала тиша. Зненацька крикнув пугач.

— Зловісна птиця, — сказав Франко. — Як вам живеться, Пане Петре? З Лесиної розповіді я зрозумів, що тяжка у вас служба.

— Мало сказати — тяжка. Подивився,

Леся Українка з братом Михайлом Косачем

(фото з 1880-х років)

як цього бідного селянина мордують, той у самого серце кривавиться. Косач, сидючи з Франком на подвір'ї, розповідав про долю селян. Раптом їхню розмову й густі вечірні сутінки прорізав голосний жіночий плач.

— Та пощадіть же хоч нашу старість... Ой Боже ж мій Боже... — благала жінка.

— Це в Блошчука — сказав Косач, — певне коня забирають.

Коли підійшли до жінки, що тримала коня за недоуздок, не даючи вирвати його посіпакам з рук, Франко пізнав у Блошчукові того селянина, який його підвозив із станції.

— Чим допомогти небораці? — шукав порятунку Франко. Він приступив до сільського старости, кажучи: — Насильство та жорстокість не приносить честі!

— Гаразд, з поваги до вас..., панове, це робимо — сказав староста. Він махнув рукою і посіпаки залишили жінку з конем.

Косач з Франком ще довго сиділи на возі під хатою. Не спала й Леся. Вона чекала досвітніх вогнів сонця, які розжеврілись у її душі під впливом зустрічі із Великим Камењарем, щоб їх перелити у безсмертні рядки:

*Вставай, хто живий, в кого думка подала!
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, —
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла.*

(За повістю Миколи Олійника "Дочка Прометея" вільно переповіла Подруга Гребля)

ПЛАСТУН КОРИСНИЙ

Він займається тим, що приносить зесну і справжню користь йому самому або іншим.

(Текст IX тожки пластового закону)

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Почуття своєї корисності, тобто вартості дає нам відчуття краси життя, приносить радість і щастя. Поміч іншим, слабшим, потребуючим можлива тоді, коли у нас шляхетні думки, задуми, коли ми маємо широкий погляд на світ, коли нам близькі ідеали Христа й коли наше особисте життя сплетене з життям нашого народу.

“Життя закоротке, щоб було мале”

Ми знаємо таких юнаків і юначок, які люблять Пласт, розуміють потребу навчання в українській школі, радо йдуть на всякого роду пластові вишколи, щоб стати згодом виховниками у роях і гуртках, у таборах, а згодом бути провідниками Пласту на різних щаблях і постах. Це ті, які хочуть бути корисними. Читаючи книжки, вивчаючи будь-яку дисципліну, маємо змогу довідуватись, що у кожній ділянці життя певні люди своєю працею, талантами, посвятою, а навіть і жертвою життя досягли успіхів, принесли користь іншим. Скільки жертв і посвяти та зусилля віддали нашій культурі, майбутнім поколінням такі велетні духа, як Тарас Шевченко, як мусіли виповняти “прецінним змістом” кожних шістдесят секунд Михайло Грушевський, Іван Франко, щоб написати свою творчість. Пам’ятаєте притчу Христову про таланти? А скільки серед нас таких, що “бомують”, уникаючи найменших зусиль. Вони ходять поза школу, не люблять книжок, ніколи не зголошуються добровільно по якусь працю дома, у школі чи в Пласті. Р. Кіплінг, змальовуючи ідеал людини, каже, що працею можна здобути світ, тобто маючи добрий характер, здоров’я і силу, можна розвинути свої здібності, зрозуміти мету свого життя, стати корисним, а з тим бути щасливим.

“Любити людство куди легше, як бути доброю для рідної матері”

Робити добро іншим, дбати про своїх найближчих — це активна любов, вияв щоденної уваги до інших. Непостелене ліжко, нелад в речах — це свідомство твоєї духовності. Мамі радісно було б, коли б діти допомагали їй. Тато тішився б, коли б син не набирив поганих звичок курення, пиття, занедбування шкільних обов’язків, а зате виявляв повсякчасно дрібну поміч кожному з домашніх, був корисний у школі чи в Пласті, словом, був дбайливий про свою поведінку і про добро інших. Це дрібні речі, але скільки доброго самопочуття, усміху і віри в людей воно дає кожному. Помагаючи іншим, стаємо корисними членами спільноти. Цим саме виявляємо любов до Батьківщини, у цьому наша готовість служити їй. Коли навчаючись в українській школі, знаємо, що в дорослому віці будемо могли вчити українознавства молодших, чи зможемо бути редакторами української газети, журналу, що спроможні будемо провадити Пласт та інші громадські організації, то це саме активний патріотизм, це дбайливість і про людство. Бо дбаючи про добро свого народу, підносимо вартість людства.

“Коли серця добром налиті...”

Тоді ми щасливі й тішимося життям. “Але щастя — каже Бі-Пі — не приходить з багатством, з успіхом в кар’єрі і не полягає в пустому самовдоволенні”, воно належить тим, що спроможні нести поміч іншим, що здібні до найбільшого доброго діла: “привертати зневіренню віру в життя і викреслювати іскру надії”, а це можливе тільки тоді, коли дбаємо про корисність самому собі та іншим. Чи хтось може заперечити цю правду?..

Скоб!

Подруга Гребля

ДУХ НА КАТОРЗІ

Я затямив його дуже добре. Йому було п'ять рочків, коли німці спустошили Україну. Не розуміючи небезпек війни, босий, безжурний хлопчина бігав за жвавими зухвалими зайцями по золотистих полях під лагідним небом. Або, думаючи, що він робить корисне діло, кидав камінцями за воронами, що обсіли верхи дерев і стежили за курчатками...

Тепер Ігореві тридцять чотири роки, він поет і в'язень советської тюрми.

Европейці, які створили (під патронатом лауреата Ноблівської нагороди Рене Кассен-а, червень 1971) міжнародний комітет для оборони людських прав у ССРСР, твердять, що Совети держать тільки в "таборах таяжкої праці" понад мільйон мужчин і жінок.

Проф. Пітер Реддевей з Лондонської Економічної Школи виголосив доклад на пленарній сесії у Брукселі в лютому минулого року, в якому зазначив, що теж велика кількість в'язнів карється у тюрмах, бжевільнях і місцевостях примусового поселення. Про тих людей ніхто з європейської чи азійської Росії не згадує, їх не враховують, вони не існують.

До цієї кошмарної категорії належить Ігор і його дружина Ірина.

Засуджені таємним судом, відокремлені під претекстом усепокриваючої провини за участь в "антисоветській пропаганді" були вони покарані 6 і 9 років ув'язнення з додатком трьох років заслання.

Їхня маленька донечка осталась під опікою свояків, яких доля теж непевна, як і кожного советського громадянина, що в який-небудь спосіб зв'язаний з особою під "тимчасовим наглядом поліцейних властей". Якій же це злочин вчинили Калинці? Може це хлоп'яча погоня Ігоря за націоналізованим зайцем на одному з колгоспів України? Чи

кидання камінцями у ворон, що є державною власністю?

Поетів "злочин" — це його любов до України і його ясно висловлене бажання поширення концепції "трьохвимірного" українця в суспільстві, де кожний мусить, або принаймні удає, що хоче бути одновимірним..., не зіндентифікованим.

Ігор, один із талановитіших поетів. Його твори читають в Україні й в українській діаспорі. У його поезіях традиція переплітається з сучасними аспіраціями української молоді. Бажання свободного себевиразу в мистецтві та в щоденному житті..., їхнє домагання людських прав для всіх мешканців України без винятку і правдивого самоврядування.

Це законні аспірації і законна дія навіть у ССРСР — принаймні на папері. Що ж, коли Калинцеві твори дійшли до читачів у відручних відписах, приватно виготовлених, як у часах перед Гутенбергом, а не як повинні би — через державні видавництва.

Дві його збірки поезій були "відкладені" або прямо відкинені советськими цензорами, отож появилися друком закордоном. Їх можна дістати у Північній Америці.

Перша збірка "Символічний Вертеп" ілюстрований дереворитами молодого мистця, що народився у тюрмі, Богдана Сороки, який якось зумів розвинути свій талант у концетраційних таборах. Богданів батько, архітект Михайло Сорока, помер перед закінченням своєї 25-річної кари в таборах важкої праці Дубровлаг, Росія, останнього року.

Найновіші імігранти до Ізраїлю із Советського Союзу (Аврам Шіфрін, наприклад) запам'ятали Михайла Сороку як людину хрустального характеру й оборонця прав в'язнів у Воркуті та в інших місцях каторги.

Катерина Сорока (дружина Михайла і мати Богдана) якраз одержала своє звільнення з того самого табору, відбувши повних 25 років присудженої кари. Її держали у таборі близько від місця, де поховано її чоловіка та ніколи не повідомили її про його смерть. Тільки номер-картка, без імені, з числом написана на його гробі. Багато місяців пізніше, співтовариші в'язні принесли з іншого табору вістку про смерть чоловіка — пише "Хроніка" — нецензурований вісник російською мовою, що його потайки поширюють у ССРСР.

Отже, як бачите, арешт і дев'ятьрічне ув'язнення Калинцевої дружини не є ніяким винятком у країні, що офіційно кожного бе-

резня святкує День Жінки!!!

Проте, лишається загадкою для спостерігача советської драми повний брак якогонебудь оправдання для такого присуду. "Злочин" Ірини Калинець у тому, що вона морально піддержувала ідеї свого чоловіка щодо збереження окремої ідентичності советського українця, громадянина імперії одновимірників.

Вона співчувала українським патріотам (інтелектуалам, робітникам і колгоспникам) ув'язненим владою. Вона також посміла висловити своє негодування у таких випадках, як справа історика Валентина Мороза.

Ім'я Мороза відоме багатьом канадцям. Про нього поінформовано членів канадського парламенту та уряду в 1971 році у зв'язку з двома дипломатичними візитами прем'єра Трудо до Советського Союзу і прем'єра Косигіна до Канади.

Відважний гуманіст Валентин Мороз був вдруге ув'язнений восени 1970 року. Його присуд — 12 років ув'язнення і видалення з України. Згідно з найновішими повідомленнями, якісь незнані прості злочинці, правдоподібно за благословенням в'язничної влади у Володимирській тюрмі, покололи Мороза ножами.

Якою великою пошаною наділений цей відважний оборонець людських прав поміж молодими українцями хай посвідчать рядки поезії, що її присвятив Морозові у своїй найновішій збірці Калинець:

*Я хотів би, щоб ся книжка
була для Тебе хог мить
хусткою Вероніки на хресній
дорозі.*

*Я хотів би, щоб ся книжка
як хустка Вероніки нагадувала
нам про святість Твого
облизгя.*

Ігор Калинець

м. Львів, 20. 11. 1971 р.

Уживаючи вірша Калинця як ключа, я бажав би сказати читачам такі слова: Ігор Калинець не пам'ятає мене. Я ніколи не бачив його дружини. Я не зустрів ніколи Богдана Соорки. Сорока народився і виріс у в'язниці. Я, проте, був знайомий з його матір'ю, коли вона ще була студенткою і була вже тоді беззастережною українською патріоткою.

Але пишучи сьогодні, я хотів би, може й нескромно, щоб ця моя стаття була наче хусткою св. Вероніки для моїх знайомих і незнайомих Північних Американців, що прига-

дувала б їм тих усіх, які прагнуть зберегти свойого духа вільним і сильним, хоча він і поневолений, і під неймовірним утиском.

Роман Рахманний, монтреальський журналіст, також член Міжнародного ПЕН-Клубу

(Переклад з англійської мови, "Монтреал Стар", 3. 11. 1973).

Рисунок Богдана Сороки до вірша І. Калинця "Мамай".

Володимир Коломієць

МОВО МОЯ

*Моя повнозвучка, гаряга плоть
Мово —
лиш із кров'ю хіба
серце й тебе розколеть!*

*Буйна тополе
з глибинним коренем
і стівливістю листя, —
бурі не поломили,
ти ж гусені об'їсти!*

*Ні! — злидарям,
що твоєї цураються вроди,
ні! — недорікам,
ні! — войовнигим міщанам,
що рідному в озі плюють, —
духом калікам...*

*Води без русел!
Вітри — без роздолів!
Дерево — без серцевини!
Так і народ мій
без мови своєї...
Без України.*

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

“ЖИЙМО ЗА ПРАВИЛАМИ ВЕЛИКОЇ ГРИ!”

Згідно з нашими узгодженнями з КПСтаршинами, ГПБулава має дати кожного року напрямні для праці усіх пластових з'єднань. Звичайно їх охоплює рокове гасло, яке стає підставою усієї праці пластових частин. Гасло, що подає напрямні праці у всіх крайових пластових організаціях, — це один із дуже важливих моментів пластової одності, який усім пластуном, від новачка до сеньйорату включно, у всіх шости країнах світу, у яких діє Пласт, дає почуття, що всі вони працюють і змагаються до однієї мети, однаковими засобами і шляхами.

Останнє гасло ГПБулави було спрямоване на святкування 60-річчя Пласту. Тепер Головна Пластова Булава, виходячи із оцінки сучасних потреб Пласту щодо послідовної, правильної і поглибленої виховної діяльності у всіх частинах та у зв'язку із що раз то скомплікованою загальною ситуацією на виховному відтинку у світі, подає гасло, яке кожночасно актуальне у нашому житті, у житті організації, що плекає характер.

“ЖИЙМО УСІ ЗА ПРАВИЛАМИ ВЕЛИКОЇ ПЛАСТОВОЇ ГРИ” —

це гасло має на меті звертати нашу увагу на те, щоб жили ми особливим пластовим стилем, у якому провідною ниткою є досконалення себе, життя для ідеї, будучи пластуном не тільки в часі пластових зайнять, але 24 години на добу.

СКОБ!

пл. сен. Роман Рогожа
голова

пл. сен. Ольга Кузьмович
кер. виховної діяльності

ІЗ ПЛАСТОВИХ ЗАЙНЯТЬ

ПІДГОТОВЛЯЄМОСЯ ДО ПЛАСТОВИХ ПРОБ

Історія

“Юнак знає історичне тло важливіших подій і постатей минулого України...”

1. Як називалися наші предки?
Наші предки називалися слов'яни.
2. Яка була їх віра?
Вони вірили в багатьох богів, їх віра була поганська.
3. Яке плем'я жило в околицях Києва?
В околицях Києва жили поляни.
4. Коли постала Київська Держава?
Київська Держава постала у восьмому столітті.
5. Хто був першим могутнім київським князем?
Першим могутнім київським князем був Олег.
6. Що підписав він з грецьким царем?
Він підписав з грецьким царем торговельну умову.
7. Хто володів Україною після його смерті?
Після його смерті Україною володів князь Ігор.
8. З якого роду він походив?
Він походив з роду Рюриковичів.
9. Яке плем'я хотів прилучити до Київської Держави князь Ігор?
Князь Ігор хотів прилучити до Київської Держави дерев'ян.
10. Хто здійснив його задум?
Його задум здійснила княгиня Ольга.
11. Яку вона прийняла віру?
Вона прийняла Христову віру.
12. Проти кого ходив воєнними походами Святослав Завойовник?
Святослав Завойовник ходив воєнними походами проти хозарів, болгарів і греків.
13. Що з ним сталося?
Він загинув у битві з печенігами біля Дніпрових порогів.
14. Коли Київська Держава дійшла до найбільшої сили й слави?
Київська Держава дійшла до найбільшої сили й слави в часах Володимира Великого і Ярослава Мудрого.

● Треба бути ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником свого журналу!

Молоде перо

ДО МІСТА

Краєм широкого гостинця
шкандибає
похила постать.

Самітна.

Хустина насунена на
задумане
облиззя.

Турбота.

Старезі руки,
зморщене облиззя
стриманий
тяжкий хід.

Літа.

Запрацьовані руки
потріскані від морозу
у них
порожній кошук.

Сонце сходило, коли бабуся йшла на ярмарок.

**
*

Художник вірить,
що це
надхнення,
Мистець слова твердить,
що це схоже на
філософію життя.
Натомість головік, який
не творить,
не застановляється над цим.
Егоїст переконаний,
що це
тільки «він».

Ісус угив, що це є «ми».
Філософ безконечно шукає;
готовий стрігати «себе».
Історик каже, що це
було вгору.
Ідеаліст запевнює,
що це буде завтра.
А сьогодні мені ще
ніхто цього не доказав...

пл. розв. Уляна Базинська

Вірші нагороджені 2-го нагородою на 3-ому
Літературному Конкурсі Молоді у Філадельфії

«КРИШТАЛЕВА ПІСНЯ»

Вітає мене любий вітер,
Зі мною тихенько говорить.
Грайливими хвильками
Пестить він берег.
Хмаринка над нами
Біленька, легка,
Усміхається ніжно
Привітами ранку.
А води мої —
Брилянти холодні
Притягають сонезко гаром весни.
І злато небесне
Злітає з-під хмарки
Лягає, тулиться,
Маєстатизним сяйвом дружить.

Спогнись же, вітроньку,
Хозби на хвилинку,
Хоз на хвилинку спогнись.
Сповий веселками,
Викарбуй ти води,
Цілуй їх,
Пригортай,
Люба

Ах, води мої,
Ви брилянти холодні,
Милуйтеся, сяйте, блищіть!
Омивайте гаром своїм
Усі сили природи,
Зливайтесь, єдняйтеся,
Живіть!

ст. пл. Леся Трипуненко
Філадельфія

**
*

Як дивився на дерево, чи часто видно —
Тільки один листок?
Як дивився на поляну, чи часто видно —
Тільки одну квітку?
Як дивився у річку, рідко побачив —
Тільки одну рибку.
Але як дивився на Україну, то все бачив —
Тільки одну надію.

Ірка Мельник
(З одноймінки «Нові тегії»,
Стежки Культури 6)

Заки розповім про свою пригоду, хочу познайомити вас з обставинами, які мали деякий вплив на її розвиток.

Перш за все старайтеся зрозуміти душевні переживання молодого пластуна, який приїхав перший раз до юнацького табору під шатрами, часто діржавими, розложеними на великій поляні смерекового лісу...

Мій батько — навантажений, як той арабський верблюд, різного роду клунками, включно з польовим ліжком — притаскав їх до призначеного шатра. Трохи розпакувавшись, під враженням нового і невідомого я сів на пеньку і з розпукки почав смоктати з пляшки "Пепсіколю"...

Однаке на роздумування не було багато часу, бо мама все мені "перешкоджала":

— Тут у валізці маєш шкарпетки, а тут теплі блюзки з довгими рукавами на зимнішу погоду. А там на вішаку коло однострою висить дощовик — пам'ятай, щоб ти його вдягав, як буде падати дощ. Та ще й про кальози не забудь! А правда, ще одне: у наплечнику є коробка з медівничками, які я тобі спекла, — пам'ятай поділися зі своїми товаришами! Коли б, не дай Боже, ти простудився і дістав гарячку — біжи до шпиталіка по аспірину, а як не допоможе, телефонуй додому. Розумієш, Юра, — дзвони "колект" до хати навіть о пів до другої вночі!..

Тут уже батько, вояк з крові й кости, не втерпів:

— Ради Бога, жінко, не муч хлопця і не роби з нього трилітнього дитвака. Таж він пластун-юнак і колись з нього буде жовнір, а може навіть надумається і піде визволяти Україну з ворожих кайдан...

Не знаю, чим була б закінчилася ця родинна дискусія, якби не різька команда бунчужного: "Панове! З-бір-к-а-а!.."

Була холодна, темна ніч. Вітер вив поміж деревами, а вони вгинались аж до землі. Шатра виглядали, як чорні таємничі примари у сьайві проміння срібlistого місяця.

— Котра година? — запитав мене стиха Даньо.

— Друга п'ятнадцять — відповідаю коротко.

Це була наша друга нічна стійка в юнацькому таборі на Вовчий Тропі. Всюди тихо, тихо, аж страшно. Розгублені хмаринки витягались і викручувались у різні форми. Раз як дванадцятиголові смоки, то знову як довгі гадюки, а потім перетворювались у страшні людиножерні духи. Ми з Данем стояли близько один одного і, здається, оба зі страху трохи тряслися. А може це мені тільки так здавалося...

Раптом біля нас у кущах щось заворушилось. Ми повернулися обличчям у той бік і побачили там дві блискучі, зелені цяпки, що світилися у кущах.

— Юрцю, це напевно дух, такий сам, як я колись бачив у фільмі. Він прийшов нас знищити і вбити — зашепотів мені до вуха Даньо.

— Та де там дух! Зрештою, я не вірю в духів, а може... може трохи і вірю... — оправдувався я таким же шепотом з помітним переляком.

Ми обидва немов на команду піднесли вгору свою зброю — дерев'яні палиці — і хоч не "бистро", але "обережно" почали наближатися до зелених крапок. Нараз загудів вітер і зелені цяпки десь сховалися, зникли. Ми затривожилися, але ще встоялися на місці, як годиться пластунам, та ще й стійковим. Оба ми були тепер переконані, що десь там у густих кущах ховається лісовий дух.

У тому моменті в нашому шатрі почалася метушня. Ми з Данем побігли туди, не знаю, чи на допомогу, чи просто зі страху... У шатрі під ліжком Ромка ми побачили ті самі зеленкуваті дві цятки. Ярема і Андрій думали також, що це був лісовий дух, і без надуми поховались із головами у свої таборіві мішки, а Ромко з переляку вхопив свого ножа.

— Ромку, чи ти здурів? Хочеш, щоб цей таємний дух скрутив тебе, як українського вареника? — остерігав я.

У тому моменті Ромко разом із своїм ножем поліз також у польовий мішок...

У шатрі запанувала мертва тиша, ми чули тільки, як зеленоокий дух щось гриз, здається, вже під моїм ліжком.

— Цей дух напевно пожирає мої тістечка — прошепотів з жалем Ромко і ще глибше заліз до мішка.

— А може засмакував мої медівнички? — докинув я з тугою, накривши подушиною свою голову.

— Але ж, хлопці, духи не їдять ані медівничків, ані тістечок, тільки людей! — скрикнув Даньо.

У цьому моменті до шатра ввійшов друг бунчужний і грізно запитав:

— Що тут діється?

— Друже бунчужний, дух є в нашім шатрі — сказав Андрій.

— Що ви, панове, з ліжка впали? Де, хто і коли бачив духа? — докоряв сердито бунчужний і спрямував світло ліхтарки під наші ліжка. Ми всі повернули зі страхом туди очі.

Але замість лісового духа ми побачили мале звірятко, що дивилось на нас здивовано зеленкуватими очима і спокійно хрупало мої солодкі медівнички. Це був наш нерозлучний пластовий товариш і друг, чорно-сірий енот!..

пл. уч. Юрій Білик

(Допис нагороджений 1-ою нагородою на 3-ому Літературному Конкурсі для молоді у Філядельфії).

ПРИ ТАБОРОВОМУ ВОГНИКУ

РОЗПОВІДЬ ПРО АЛЬКАЗАР

Цього літа, подорожуючи з батьками й сестрою по Іспанії, я бачив багато стародавніх замків і фортець. Деякі з них дуже добре збереглися. Замок у Сеговії особливо гарний, як назовні, так і всередині, так що того дня, коли я його оглядав, кіностудія з Англії підготовлялася фільмувати в ньому "Трьох мушкетерів". Але найбільше враження зробив на мене замок-фортеця у Толедо. На горі в місті стоїть велика фортеця "Альказар". Внизу видно ріку Ріо Тахо, а навколо високий ґрубий мур. Колись це місце обрали римляни на оборонний центр. Багато разів ця фортеця відбудовувалась після чегрового її знищення.

Від 1936-го до 1939-го року в Іспанії шаліла жорстока громадянська війна. Бились еспанці-монархісти, ті, що хотіли королівської влади, з еспанцями-комуністами.

В Альказарі був оборонний пункт монархістів під проводом командира Москадо. Було з ним 1,200 вояків, у тому числі 555 добровольців і 211 неповнолітніх. Як не старалися комуністи здобути Альказар, їм це не вдавалось. Тоді вони пішли на хитрощі й підступ. Одного дня до командира Москадо зателефонували комуністи. Вони повідомляли, що тримають його 16-літнього сина Луїза як закладника. Командирові було поставлено умо-

Фортеця Альказар у місті Толедо, Іспанія.

ву: "Піддавайся, віддай Альказар, або твоєму синові смерть! Коли ти нам не віриш, поговори сам зі своїм сином".

Луїз: "Тату!"

Москадо: "Що з тобою, сину?"

Луїз: "Вони кажуть, що застрілять мене, якщо ти не піддасися".

Москадо: "Тоді доручи свою душу Богові, крикни: Хай живе Еспанія — і вмирай, як герой!"

Луїз: "Міцно цілую тебе, тату!"

Москадо: "Прощай, мій сину!"

Луїза застрілили комуністи, але Альказар не піддався, не зважаючи на довгу облогу.

Згадку про геройський вчинок батька й сина, що не боялися смерті, обороняючи Альказар, тепер увіковічено на стіні в тому замку різними мовами. У центрі стіни, у різьбленій рамі з жовто-блакитною обрамівкою на папері вже здалека видно цю розмову, написану по-українському. На мене цей напис справив велике враження, а геройська постава батька і сина нагадала мені головний обов'язок пластуна: "Вірний Богові й Україні!"

пл. уч. Петро Палієнко
Торонто

МОМЕНТ

Жалібно плаче ліра. Над нею схилена чоловіча постать, задумана сива голова. Чутливі пальці викликають тужливу мелодію. Хрипкий голос оспівує давню, уже забуту любов.

Мелодія сплітається в полум'я ватри, слова неохоче зникають ниткою в темряві. Очі, немов зорі, блищать. Таємницю античну ховають. Душею можна її лиш хвилю привітати. Лірник таємниці не зрадить.

Дарує нам лиш момент.

пл. розв. Даня Баран
(Із однойменної "Нові обрії"
Стежки Культури 6)

ПРОСИМО ВИБАЧЕННЯ...

У "Юнаку" за грудень 1973 р. вкралася технічна помилка на ст. 12 у підписах знімок "Наших приятелів" Зої Когут та Ірини Кобзар-Залеської. Підписи мають бути саме навпаки, як надруковано: на лівому боці це Зоя Когут, а на правому Ірина Залеська.

Щиро просимо вибачення у наших приятелів. Містимо листа й вірш пані Зої Когут, яка помітила помилку й відразу склала на цю тему дотепний вірш.

Редакція "Юнака"

ПРОБЛЕМА

Дорогий мій пластовий «Юнаге»!
Як радо я беру тебе до рук!
Лиш в грудні... Це зисло мені, однаге,
Завдало певну кількість певних мук...

Дивлюсь ось на дванадцятку сторінку:
Вірш «Пластунам», а на горі дві знімки,
Та голова щось крутиться моя
Чи зліва — я? Чи, може, це — не я?..

Кирпатий ніс — бігме це мій! І міна,
І ширина облиззя, все є тут!
Та відколи мене зовуть — Ірина?
І відколи я вже не є — Когут?..

А знімка зправа — знов я в неспокої:
Цілком Ірина — але підпис: «Зоя»
У розпущі згуюсь зовсім не своя!
Чи — зліва я?.. Чи, може, зправа — я?..

Вельмишановна і дорога Пані Кузьмовиг!

Щиро дякую за вміщення мого вірша «Пластунам», за знімки і такі теплі слова вступу про нашу недавню подорож по Америці й Канаді в грудневому числі «Юнака». Маленьке непорозуміння з підписами під моєю і Ірини Залеської знімками (хтось помішав наші імена) спонукали мене написати цей жартівливий вірш. Зліва — на правду я! Чоловік мій, Богом даний (ще й Лісовий Чорт до того!..) може підтвердити!..

Бажаю Вам особистого щастя та здоров'я у Новому році, а «Юнакові» цілі черги передплатників! Щастя Вам Боже!

З щирим привітом!

Ваша Зоя Когут

ПРИСДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

МОЖНА НАСОЛОДЖУВАТИСЯ ВЧИТЕЛЮВАННЯМ (ЧИ НЕ МОЖНА?)

Тому, що я вчитель, мене часто запитують, чи моя праця одушевляє мене. Мій дентист, наприклад, заки встромить голку на шість цалів у мої безборонні ясна, спирається по-товариськи на мої плечі й ніби то з цікавістю питається мене: "Ну, а як вам учителюється?" Неймовірно негарні дівчата (на вигляд) чіпляються до мене на забавах, оточують мене та настирливо питають: "Де ви працюєте? Яка ж ваша праця?" Незнайомі на вулиці пристають до мене, ловлять мене за сурдуг, вдивляються в моє обличчя, злобно підсміхаються та завважують: "Ох лишенько! Та ж ви вчитель! Як подобається вам ваша праця?"

У подібних ситуаціях я відчуваю, що одинокий мій вихід — це говорити правду. Мені не вдається боронити себе перед такими людьми брехнею: "Ні, я збираю сміття" або "Вибачте, цей раз не вгадали — я продавець шіточок до зубів — я тайний поліцейний агент". Але це неможливе. Передчасне лисіння, обличчя ще доволі молодого чоловіка, покарбоване зморшками від турбот мого професійного зайняття — це галасливі свідки про мене — учителя! Але я маю готову відповідь: "Учителювання", — я тверджу, випрямившись на весь мій зріст, а це п'ять стіп і шість цалів, — "це визов!"

А хто властиво мені, як учителеві, кидає цей визов? Це шкільна дівтора, ніхто інший. Ці каменярі завтрішнього, ці громадяни майбутнього, ці нащадки Канади в 21-му столітті.

Всякими способами, кожної хвилини вони кидають мені визов. Наприклад, година 9:30 в понеділок вранці. Мое найбільше бажання в цей час — це чкурнути в вільний куток конференційної залі, геть від перебільшених вимог та напружень сучасного ходу життя, мовчки дивитися в горнятко кави і безрадно роздумувати, чи Бог справді вимагає в мене виконання цієї безплідної праці. Але я, навпаки, стою перед тридцятьма живими сотворіннями й силує себе й їх збагнути глибину страждань та почувань Шекспірового Макбета. Ось, ось вдається мені збудити в кількох хоч пасивне зацікавлення, коли в ту ж саме хвилину красуня Діяна виймає з торбини

дзеркало й починає методично й завзято чесати свої закрашені на ясно коси. А там знову шістьфутовий гравець у кошиківку позіхає широко й голосно без найменшого стриму, навіть не закривши рота. Від такої поведінки ситуація погіршується, бо мені робиться нездобре, — я боюся, що можу збожеволіти, ні за цапову душу. Це величезний визов!

Я майже забув згадати "малого" Івася. О, це хитрун! Пів дня, а то часом і більше, його немає в класі, а другого пів дня він зчиняє пекло по коридорах. Він не такий тупоумний, як стовп, але й небагато більше розумний. Його мати часто чіпляється до мене на зустрічах учителів з батьками й домагається рішучої відповіді на її запитання: коли ж нарешті я почну вчити її дорогу дитину англійської літератури і як це так, що учителям так багато платять, що вони мають так багато вільного часу і довгі вакації, а не вчать її дорогої дитини. Це визов! Ще й який!

Або візьміть Сенді, якщо ваша воля. (Можете її зовсім собі забрати. Заберіть собі її! Чому це така моя учительська доля, що в моїх клясах завжди знаходиться Сенді???). Сенді гостра, немов бритва, й має настільки почуття, як бритва, а розуму має вдвоє більше, ніж бритва. Я докладно всіх зусиль пояснити поему, так щоб і безглуздий Гриць зрозумів, але Сенді робить неповторні міни та вертить собою, неначе б вона сиділа на шпильках. А я втратив дві години попередньої ночі на приготування цієї лекції. Так що з того? "Я не погоджуюся з вашим тлумаченням поеми", — цідить вона. — "Я добачую зовсім

що інше, а ви поему перекрутили до абсурду. Ви сказали тільки дурницю, а більше нічого". Ось маєте ще один визов!

Є ще такий тип, як невдоволений Василь. Йому ніщо не миле. Робить, що хоче, йому все бридке. В його підручниках є написи, що дотримуються одної теми: поезія дурна, Шекспір дурний, школа дурна, учитель дурак, цілий світ дурний, тільки Василь Мудрий. Так мені хочеться схопити його за горлянку, але моє виховання не дозволяє на це; зрештою, студентів не вільно ані карати, ані ліквідувати. Треба терпіти. Знову визов. А що буде завтра?

Джуд Коллінс

учитель англійської літератури, Ст. Джанс ("Смолоскип")

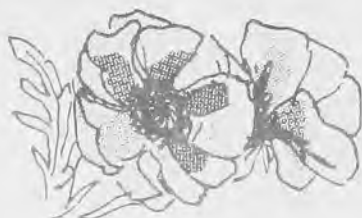
КВІТИ РОСТУТЬ У ТЕПЛОМУ ҐРУНТІ

Зима пожалілася якось Сонцю:

— Скажи мені, ласкаве Сонечко, чому Весна така багата на квіти й трави? Адже завжди ти сяєш у небі — взимку й на весні. А я, крім снігу й кучугур, нічого не маю!

І Сонце відповіло Зимі так:

— Весна зігрівати вміє землю. Усе тепло, що я їй дарую, вона з любов'ю віддає землі. А квіти ростуть тільки в теплому ґрунті!

БАТЬКІВЩИНА В СЕРЦІ

На моєму столі стояла морська Мушля. Колись вона жила в морі.

Я подумала: "Може, вона загинула, розлучена з рідним домом". І приклала її до вуха, щоб почути: чи б'ється ще її серце?

І я почула далекий шурхіт моря. Так, її серце билось! Колись вона жила в морі... Тепер те море жило в ній!

ХТО СИЛЬНІШИЙ?

— Хто могутніший від мене? — якось гукнув Вулкан у простір.

Повз нього пролітав крилатий Вітер і прошепотів у Вулканову безодню:

— Є у світі сила більша од твоєї!

Розгнівався Вулкан на відповідь таку, з великої погорди.

— Ну, що ж, переконать мені не довго.

Потемнів увесь від гніву й натуги. Загуркотів, забухкав, загарчав, неначе лютий звір. І виплеснув із гирла свою спустошливу ляву. Залив потоком смертоносним квітучі луки й сади. І тільки голе згарище зосталося на місці квітучої долини.

— Гей, Вітре! Подивись на мою роботу! — зухвало заgrimів Вулкан. — Хіба так іще комусь під силу?

— Так, зруйнують — не мудра штука! У тебе тільки на це вистачило сили. Але ось дивись!

Дмухнув щосили Вітер. Пригнав хмаринку, яка зросила землю. Прилетіли малі Зернятка і розсипались по попелищу.

Пройшло небагато часу. Знов буяла життям спалена долина. А Вітер відповів Вулканові:

— Зруйнують ти можеш, а от створити життя тобі вже не під силу. Тому оця мала Зернячка — велет проти тебе!

Мирослава Б.

(Авторка цих мініатюр — це ... чина дівчинка з України).

ЩАСЛИВА КОНЮШИНКА

На полях, у садках, на травниках — всюди можна зустрінути всім знану конюшинку. На родючому ґрунті вона виростає великою і її косять, сушать і нею годують корів та іншу домашню тварину.

Є два роди конюшинок: біла і червона. Біла — менша і має малу головку, а червона значно більша і головку має велику. Обі конюшинки мають зелені трилапчасті листочки.

Всі конюшинки мають у своїх квіточках, зібраних у головку, солодкий сік. У білої конюшинки цей сік-нектар знаходиться неглибоко, і його легко можуть висмоктувати різні комахи. Навпаки, у червоної конюшинки цей сік так глибоко, що до нього можуть добратися лише комахи, які мають свій ротик, видовжений в довгу рурочку. До таких комах належать джмелі та метелики. Тому на білій конюшинці завжди побачимо малих працюючих бджілок, а червону конюшинку бджоли оминають, тому що не спроможні дістатися до солодкого соку.

Дуже рідко конюшинки мають по 4 або 5 листочків. Хто знайде такий листок — обов'язково зриває його. Вірять, що така конюшинка приносить людині щастя.

Розкажу вам одну пригоду з таким щасливим листком конюшинки.

Було це за мирних часів, коли ми всі жили в Україні. Один українець, що проживав над берегом Чорного моря в Криму, мав виїжджати до Америки. До відходу свого корабля мав він ще трохи часу, а тому постановив пройтися в парку, над берегом моря. Хотів з ним попрощатися та пригадати ті часи, коли малим хлопцем тут бавився зі своїми приятелями, а пізніше приходив сюди вчитися. Мав він також ще й інші гарні сподини, пов'язані з тими місцями.

Проходжаючись доріжкою, повз травники, пригадував давні свої літа. Нараз на мураві побачив чотириплатковий листок конюшинки. Без надуми нагнувся, зірвав і сховав його до записника. Це ж мало бути ознакою щастя перед його далекою дорогою у "невідомий йому світ".

Тількищо він зірвав її, коли підійшов до нього парковий сторож, вказав на табличку, на якій було написано: "Заборонено зривати квіти і толочити травники".

Сторож попросив його піти за ним і заплатити кару в канцелярії. Подорожній показує, що він зірвав лише листок конюшинки, і прохає не затримувати його, бо він по-

спішає на корабель, на якому вже є його речі. А кару, остаточно, готовий він тут заплатити.

Нічого, однак, не помагало. Сторож повів подорожника до канцелярії директора парку, і там він заплатив кару.

Це тривало недовго, але все ж таки, коли подорожній прибіг до гавані, корабель уже відплив.

Він був злий і не знав, що робити.

"Отаке щастя принесла мені конюшинка!" Він вийняв листок із записника, кинув на землю й потолочив його ногами.

Подорожній вернувся додому і мусів ждати другого корабля.

За декілька днів він прочитав у газеті, що корабель, яким він мав їхати до Америки, наїхав на підводну скалу і затонув.

Подорожник щиро дякував Богові, що так сталося. У нього повернулася віра в те, що листочок конюшинки приніс йому щастя.

Леонід Бачинський

(Передрук з журналу "Юні Друзі")

Ігор Муратов

МОВА МОЯ...

*Мова моя де в кого не в моді,
Навіть той, хто іншої не зна,
Кожному доводить при нагоді,
Що йому не рідна вже вона;
Що прогрес наш модний міжнародний
Списує на пенсію її
І що цей процес — цілком природний,
Як до пня порубані гаї.*

*Я не знаю, як реагувати,
Як мені назвати цей процес,
Коли мати — більш йому не мати,
И преспокійно каже він про це.
Стерплю. Змовзу.*

*Бо воно ж не гідне
Слів докору. Може й не збагне —
Ні зого зрікається, безрідне,
Ні зого цурається, дурне.*

Київ 1967

УДОВИНІ ДІТИ

Жила собі одна дуже бідна вдова і мала п'ятеро дітей. Тяжко вона працювала, на хліб дітям заробляла, та все ж не могла їх добре нагодувати: на самий тільки хліб та юшку грошей вистачало.

От побачила це смерть та й прохає Бога:

— Дозволь мені, Боже, кількох дітей у вдови взяти. Тоді їй буде легше одного-двох прогодувати.

— Добре, — каже Бог, — візьми, як зумієш її уговорити.

От прийшла смерть до вдови та й каже:

— Добридень тобі, вдово! Тяжко тобі працювати, усіх дітей годувати, віддай мені старшого сина.

Злякалась вдова, сина заховала, а сама каже:

— Не можу тобі віддати його, бо він швидко підросте, буде мені допомагати, братів і сестру годувати.

— Ну, то віддай мені доньку.

— Ох, — каже вдова та швидше доньку за свою спину ховає: — Не можу тобі її віддати, вона моя помічниця, вона вже хату замитає, маленьких братів доглядає.

— Добре, — каже смерть, — коли так, то віддай мені найменшого.

А вдова малого на руки вхопила, до серця притулила та аж плаче:

— Не можу тобі його віддати: він такий маленький, він такий слабенький, я ночі над ним не спала, його хворенького доглядала.

Розсердилась вже смерть та аж шипить:

— То віддай мені того, хто тобі не дорогий!

— Не можу, — проситься вдова. — Всі мені дорогі, всі милі.

— Нічого тобі не допоможе, — каже смерть. — Мені Бог дав право якусь дитину в тебе взяти. Вибирай сама, кого віддаси.

Зажурилась вдова, бо бачить, що смерть не відчепиться від її дітей, а далі й каже:

— Добре, я віддам тобі когось, а за це ти собі великого пальця на руці врубай.

— Не можу, каже смерть. — Він мені потрібний, без нього я й косу свою в руки не візьму.

— Ну, то врубай собі мизинчика.

— І мизинчика жаль — каже смерть, та аж дивується, нащо то вдова все те каже.

— Ну, то може хоч середнього врубаш? — питає вдова.

— Чудна ти, жінко, — каже смерть. — Не врубаю тобі ніякого пальця.

— А чому? — питає вдова.

— Та тому, що всі однаково болітимуть.

— Ге! — каже вдова. — А хіба ж ти не знаєш, що у матері діти, як твої пальці: якщо не візьми, однаково у неї серце болітиме.

Бачить смерть, що не може вона вдову уговорити, розсердилась та й пішла собі геть.

А вдова, хоч як тяжко працювала, хоч сама не доїдала, — не допивала, а дітей виростила, у люди вивела, та все Богу дякувала, що дав їй силу дітей від смерти врятувати.

А діти дуже свою неньку шанували і на старості літ її доглядали, гарненько годували, та все сами себе "маминими пальчиками" називали.

К. Перелісна

ВЕСЕЛКА
144 Друга Євгеню
в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)

Telephone: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку
до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки
- * содові води * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільне і канцелярське приладдя
- * українські і чужомовні часописи.

"Веселка" є улюбленим місцем зустрічів
нашої молоді!

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

ВИБИРАЄШСЯ В МАНДРІВКУ?

1. Якщо хочеш спати в придорожній шопі — завжди попроси дозволу в господарів!

2. Ніколи не вибирай місця на нічліг на середині поляни!

3. Якщо їдеш ровером — уживай його як охорону для піддержання плаhti або шатра.

4. Якщо пливеш канойкою — можеш нею накритися на ніч.

5. Уважай — ніколи не кладися спати на похилому терені...

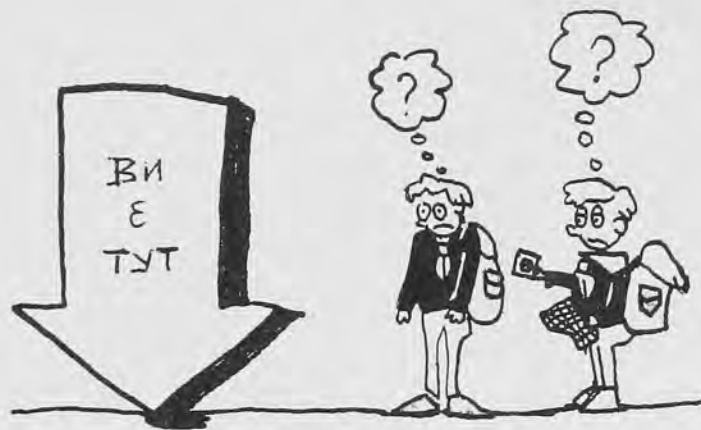
6. Не схиляйся "в чотири погібелі" під тягарем наплечника, а старайся йти випростованим.

7. Якщо їдеш конем — мусиш дати і йому їсти. Але для себе приготуй також добру їжу, хоч і дуже звичайну.

8. Хорони природу та її мешканців. Ти в них лише гість!

9. Компас і мапа необхідні, — але також треба їх уміти читати.

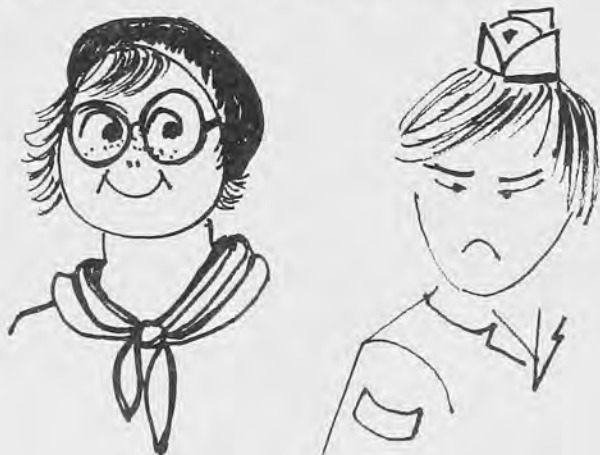
УСМІХНИСЯ!

АПЕЛІ У ЩОДЕННИКУ ОРЕСТА

Дорогий Щоденнику!

Сьогодні був у Пласті апель. Братчик казав нам стояти тихо, а сам увесь час тихенько говорив із сестричками. Якийсь пан довго щось говорив. А потім, коли братчик сказав до нас: "Новаки, чи приймете Ромка і Петра до новацького гурту?!", ми кричали: "Ні!" Всі дуже сміялись, а братчик насварив...

Сьогодні був станичний апель. Я не хотів іти, але тато й мама дуже насварили мене. То я пішов. Не знаю, що там було, бо я був у третій лаві і ми дуже сміялися. Я причепив Ігореві до штанів рукавицю, і він не знав про це, аж по "розході" довідався. Він мене за це копнув. Друг зв'язковий сварив. І то на мене.

Сьогодні був станичний апель. У залі пригасили світло. Це була річниця 1-го Листопада. Дівчата співали дуже гарну пісню "За-квітчали дівчатонька". Юначки мають нову курінну — Любу... Вони їдуть завтра ввечері на ковзанку... Юначки запросили юнаків на вечірку... Люба їде цього року на вишкіл. Хоче бути сестричкою.

Сьогодні був станичний апель. Я приймав обіцянку від своїх "Лисиків". Це вже два місяці, як я є братчиком... Вишкіл був дуже цікавий... Юначки запросили братчиків на вечірку... Я запросив Любу на "піццу". Я думаю, що станиця повинна частіше мати апельі.

Л.

ЮНАЧКИ! Підготовляючись до святкування Великодня, будете шукати за текстами й нотами до ягілок. Звертайтеся за ними до пластової крамниці "Плай". 65 мелодій на два голоси, повні тексти та вказівки до хоро-водів найдете у книжечці Олександра Баріляка, Львів, 1932, а ціну \$1.50, яку Вам вишле крамниця. Адреса:

"PLY" CO-OP. LTD., 768 Queen St. West
Toronto, Ont., Canada M6J 1E9

д-р Олександр Баріляк

ЯГІЛКИ

ФОТОГРАФІЧНИЙ КОНКУРС

Щоб дати пластунам змогу виробляти і плекати зацікавлення до мистецтва і краси, як і вимагає Пластовий Закон, і щоб розбудити дух суперництва за правилами чесної і товариської гри, старшопластунський курінь "Побратими" улаштовує Фотографічний Конкурс для юнацтва, починаючи з оцим оголошенням та кінчаючи 30-го квітня 1974 року.

Змаг складається з трьох головних категорій: загальна, кольорова, і чорно-біла. Категорії кольорова і чорно-біла складатимуться далі із п'ятьох підрозділів за такою схемою: а. пластове життя, б. тварини і рослини, в. красиви, г. нетюрморт ("стил лайф"), г. портрети.

Система нагород

1. Загальна категорія, до якої входять знімки кольорові та чорно-білі (найкращі з усіх п'ятьох вищеподаних тем та всі знімки, які не входять під цю категорію), три місця: 1, 2 і 3.

2. Категорія кольорових знімок, три місця: 1, 2 і 3.
3. Категорія чорно-білих знімок, три місця: 1, 2 і 3.
4. Кожний підрозділ (5 поданих тем), одне перше місце. (Передбачується 19 можливих нагород).

Вимоги щодо участі в конкурсі

а. Кожний юнак/юначка може дати тільки три знімки. Кожна знімка, очевидно, мусить бути зроблена особисто юнаком/юначкою.

б. Кожна знімка мусить долучити пояснення: ім'я, вік, ступінь, курінь і станицю юнака/юначки.

в. Кожна знімка мусить бути принайменше розміру 5" x 7" або більша. Всі знімки мусять бути забезпечені тонким чорним картоном, щоб охоронити їх від пошкодження при пересланні поштою.

г. Всі знімки залишаються власністю куреня "Побратимів" тому, що неможливо повернути кожному учасникові його знімки.

г. Виставка всіх знімок відбудеться у станиці Джерзі Сіті, Нью Джерзі, при цьому й відбудеться вибір найкращих знімок і призначення нагород. Можливі виставки також по різних зацікавлених цією справою станицях.

д. Вибір найкращих знімок проведуть компетентні судді. Всі рішення суддів будуть остаточні.

е. Всі знімки висилати на адресу:

Oleksij Chernyuchenko
820 Fairview Lane
Fort Lee, N. J. 07024 U.S.A.

Всі знімки мусять бути переслані найпізніше до 30-го квітня. Висліди та найкращі знімки будуть поміщені в найближчому числі "Юнака".

Очікуємо широкого відгуку і бажаємо всім учасникам/учасницям найкращих успіхів.

ПО — БРА — ТИ — МИ!

С К О В !

ДОБРИЙ УЧИНОК ЮНАКА ОЛЕСЯ

З нагоди святкування 25-річчя Пластової Станиці Торонто у конкурсі на виготовлення відзнаки цього ювілею здобули три нагороди: — першу юнак учасник Олесь Соханівський з 11-го Куреня УПЮ-ів ім. Северина Левицького, Торонто; другу — пл. розв. Андрій Лебідь з 15-го Куреня ім. Івана Чмоли, Торонто; третю — новак орля Роман Заставний, Рій "Зану", ХІ Гніздо УПЮ-ів, Торонто.

Перша нагорода — це була повна оплата за перебування у курінному таборі в сумі 80 дол., друга — сума рокового членського внеску та передплата "Юнака" на один рік, а третя — це один рік передплати "Готуйсь".

Слід відзначити пластову поставу юнака Олесь Соханівського, який свою нагороду повністю передав на фонд придбання курінного прапора. Олесь має подвійну радість — що виграв нагороду та що міг спричинитися до значного збільшення фондів на прапор.

Пл. сен. Ярослав Соколик роздає нагороди першунам: зліва перший пл. уч. Олесь Соханівський, ул. уч. свого куреня. Гратулюємо Олесеві та заохочуємо до таких учинків інших юнаків.

Редакція

СТОРІНКА РОЗВАГИ

ПЛАСТОВІ усмішки

СЕСТРИЧКО, Я НЕ МОЖУ
СТОЯТИ НА СТІЙЦІ.
МЕНІ НЕДОБРЕ.

ДЕ ТОВІ
НЕДОБРЕ?

ЯК ДАСИ МЕНІ ЧИСЛО СВОГО
ТЕЛЕФОНУ, КОЛИСЬ ЗАТЕЛЕФОНУЮ
ДО ТЕБЕ.

НА СТІЙЦІ!

ЧИСЛО ЗНАЙДЕШ У
ТЕЛЕФОНІЧНІЙ КНИЖЦІ.

А ЯК ТИ НАЗИВАЄШСЯ?

ЩО ЦЕ Є
В ЗУПІ?

Я ЛИШ Є КУХАР
І НЕ ВМІЮ
РОЗРІЗНЯТИ РОДИ
КОМАХ.

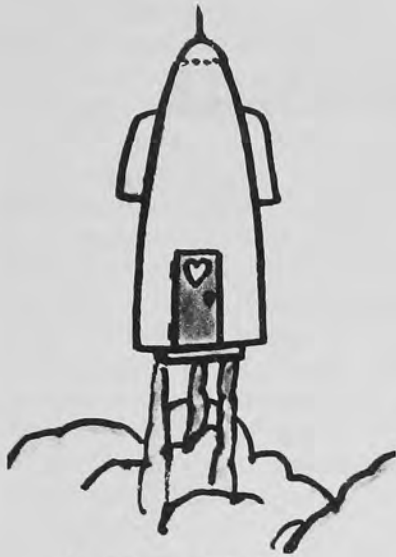

ТО ТАКОЖ ЗНАЙДЕШ У КНИЖЦІ.

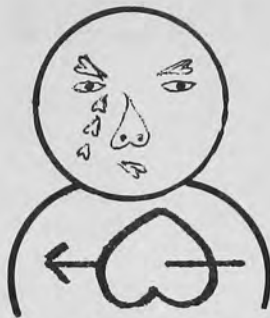

ФАНТАЗУЙМО...

Рисуємо серця

Серце астронавта

Серце дідугана зі снігу

Серця Адміністрації "Юнака"

Улюбленці членів Редакції

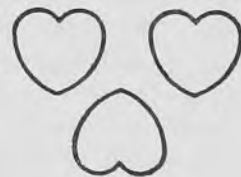
Котик подруги Л. Ю.

і... рибка Друга Розбанича

Серце подруги Греблі

Песик головного редактора "Юнака"

ХРОНІКА

УКРАЇНА ОЧИМА МОЛОДІ

МОЇ ВРАЖЕННЯ З ПОДОРОЖІ В УКРАЇНУ

Україна справді прекрасна, багато гарніша, як я собі уявляла. Наші люди приємні і цікавляться, як ми живемо в Америці. Дівчата вдягаються подібно як ми, лише не носять штанів.

У Києві наша тура була чотири дні, і ми жили в готелі "Україна" при вулиці Тараса Шевченка. Місто Київ велике і гарне. З ріки Дніпра видно гарні краєвиди: по одному боці зелені городи, золоті бані церков та високий пам'ятник Володимира Великого, по другому — долини і пляжі.

Ляріса із своїми товаришками біля пам'ятника Богдана Хмельницького на Софійському майдані.

Собор св. Софії перемінено на музей. Там повно туристів, які говорять чужими мовами. Тільки українці поведуться тут як у церкві, а не як у музеї. Печерська Лавра стоїть на високих зелених горах над Дніпром. Печера, де спочивають мощі монахів, довга, а треба йти до неї високими сходами. До Канева ми їздили автобусом, який нас вивіз аж нагору, близько могили Т. Шевченка. Найбільше зворушливим для мене було зустрінути там старенького бандуриста, який на наше прохання нам гарно загравав та ще і дозволив зробити з ним фотознімки.

Місто Львів набагато менше від Києва, але також гарне та має багато парків, квітів,

а всюди панує чистота. Дуже мені подобалася катедра св. Юра — це дійсно найкраща будівля у Львові. З Високого Замку видно середмістя Львова, вежу ратуші і Успенської Церкви. Стрийський парк великий і має багато різних кущів та дерев. Були ми також на Личаківському цвинтарі та оглядали пам'ятники на могилах Івана Франка і Маркіяна Шашкевича, де люди щоденно приносять свіжі квіти. Мали ми нагоду бути на концерті славної львівської капелі "Трембіта".

Під готелями туристів багато наших людей з квітами чекають, щоб зустрічати своїх рідних. Часто, однак, прогулюючись виїжджають на цілий день оглядати місто чи околиці. Ми поїхали автобусом у Карпати. Їхали через Стрий і Сколе аж на карпатський перевал. Я побачила гарні дерев'яні бойківські церкви та хати і вперше в житті побачила справжні маки та волошки серед моря житніх ланів.

До Тернополя ми приїхали потягом уночі — була добра нагода побачити чисте українське небо. Місто Тернопіль мале, але гарно відбудоване. Готель для туристів лише один, але новий, недавно побудований над досить великим озером — його називають Тернопільським морем. Там можна купатися і плавати на човнах, а довкола великий парк.

З цієї подорожі в Україну я дуже вдоволена, бо багато побачила і навчилася. Маю охоту ще колись поїхати до Тернополя, Львова, над Чорне море, а взимі в Карпати на лежачу.

пл. розв. Ляріса Білоголовська

Розгадка рисункової загадки п. н. "Чи ви спостережували?" з "Юнака" за січень ц. р.

Андрій

ВРАЖЕННЯ З ПОЇЗДКИ...

Це дивний світ — Україна... І не промови це чи імпрези, це не історичні козаки, не князі. Володимир не володіє тепер над Дніпром, а козаки вже давно зникли із Запоріжжя. Україна — не еміграція, не українознавство, а живий нарід. Для старших тут Україна — це соняшні дитячі спомини, сільська хата чи круті вулиці Львова, вільна гра із дитячими товаришами чи навіть тепле слово батька. Для нас, що її не бачили, Україна лиш порожня нереальність.

Я увійшов у цей світ, не знаючи, що я побачу, що почую. Львів чи Київ — це були лиш слова, земля багків, але для мене лиш слова. Моя мати, їдучи туди, верталася додому, але я переступив чужі межі, не знаючи, чи знайду Рідну Землю, бо там для мене нема місця, я б загубився з вітром. Мені хотілося все відчутти, все побачити, бо у моїм житті — це була велика містерія. Тепер я побачив ча свої власні очі і так міг ліпше зрозуміти свою реальність.

**

Потяг їхав простою дорогою по широкій рівнині. Мляве, рожеве сонце ледве показувалося, ми їхали вже цілу ніч. Розплющуючи очі, містерія почала відкриватися. Легкі хвилясті горбки, силует селянина з худобою, це перші пастелеві знімки, все, все нове, розум у інакшій хвилі сприймав щось таємне. Це край — мій край. В іншому вагоні група казахів, дикі лица, дивні лица. Я для них теж щось інше, я для них американець. Що буде далі? Тернопіль, Зборів, що далі? Масивні селянки поволі виходять у сивім світлі, драбинясті вози, повні заспаних парубків, котяться по битій дорозі. Я все сприймав, і поволі всі імпрези, лекції українознавства відпадали, бо я побачив народ, життя. Що я тут роблю? Що? Люди всі одного лица, недовірливі, очі зимні, непривітні. Я не можу вийти звідси, ніби зі школи чи театру, я тут, кому можу вірити?.. Бальонові плащі, широкі штани, що робити, я тут. Хто мене слідить, слава КПРС, п'ятнадцять копійок, трамвай повний запаху поту. Слава труду, ззаду жінка плаче, люди замкнені, і лиш трамвай трясеться. Три вояки хитаються по вулиці, попід руки, п'яні...

**

“Ей, хлопче, ти з В'стнаму?” — “Га, га! Ні! Я з Америки!” — Приємний чоловік поволі широко всміхається. Люди, хвилину перед тим зимні, приходять, всі усміхнені, всі зацікавлені, всі хочуть бачити, всі веселі. Га

Київ — Хрещатик

— га, з Америки, скільки кілограм масла, мають два авта, мільйонери, всі усміхнені. Це все було в Херсоні, де старі баби продавали суніці за дві копійки відро. Дніпро тут брудний і, купаючись коло фабрики, мої очі вирости у збожеволілі потвори — баньки. Я вбирав темні окуляри, щоб сховати, тоді виглядав, як шпійон. Але дивно, в цім понурім місті я осліп. Взяли мене з готелю, закликали амбулянс, молоді доктори скоро, скоро завезли мене до будинку, що виглядав більше, як місія, де роздають задурно зупу в Нью-Йорку, ніж шпиталь. На подвір'ю земля витоптана, сиділи мами з малими дітьми, дивилися на мене, як на розбійника. У другім куті старі чоловіки в піжамах, без очей, понурі. Грали в карти, плювали і курили цигарки, побачивши, що я в окулярах, ті, що могли, лиш кинули оком, але як я скинув, побачили, що я теж каліка, підійшли, усміхнулися, і так я грав у карти, так мене прийняли діди поза Чорним морем тому, що мої очі збожеволіли...

**

Люди — маси лиць. Чи зацікавлені робітники на кораблі, чи молоді хлопці, співаючи бітлес, те, що творить цей край. У них відчуття тишини перед бурею, не мертва пасивність. Свобода загізна, то матеріяльне поширення цінне, новий плащ, нові черевики, не політична діяльність. Але як буря прийде, то-то із середини, тепер лиш вітрець.

**

Крута дорога, авто ніби без контролю пускається скоріше, скоріше, гори миготять, земля лагідних кольорів, синє море і скелі каменісті, покручені, додають до цієї сцени атмосферу. Земля колишніх орд — Крим. Рожеві квіти диких пальм, свіжий запах соли, різнобарвні селища, безконечні ряди зелені на червоному камені, ряди винограду і сонця. Це Крим. Забава для очей, відпуск для розуму, все лагідно пливе, душа і тіло.

У цім краю туристів запхали на окремий пляж каменів, і так всі сиділи. Але я хотів побачити, хотів почути, може навіть вилізти на одну з цих гір, відчути цю красу не на животі, а у вітрі, на вершку. Через спеку, де ящірки і вужі крутилися, через стежку. Тут не можна, але ще трохи піду, ще трохи... Байкові ліси, сосни, земля покрита дикою дивною травою. Ай-Петрі..., ще трохи, вище... Ліс, так як з'явився в пустині, так і зник. Далі я сам пустився, бо мушу, провалля, скелі, страх, дряпатися, я сам, сам, тишина вітру пробита лиш рухом ву́жа чи паданням ка-

менів, страх, піт, я тут, на вершку Криму. Ялта — лиш біла точка на пустині моря. Над каменистою прірвою поволі кружляє орел. Я тут, далеко від дому.

"Вісті Т-ва Рідна Школа", Ньюарк, ч. 6.

Враження з мандрівки по Україні в Андрія написані цікаво, мабуть дещо в сюрреалістичному напрямку. Тому сприймайте їх як вислів сплетіння різних почувань, підо впливом яких він бачив Україну. Вглибіться у його стан і не шукайте стовідсоткової реальності у всьому. Це його підсвідомість!

З ЖИТТЯ ПЛАСТУ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Пластовий хор у Великобританії.

Уже від кількох років наші пластуни у Великобританії відбувають щорічно свої табори на "Верховині", яка є власністю Пласту.

Щороку пересічно 150 пластунів і пластунок проходить там свій пластовий вишкіл.

У 1972 р. їх було більше, рекордова кількість понад 190 учасників. Але ж і рік 1972 був небуденний, то був рік присвячений 60-річному ювілеєві Пласту.

Щоб свій ювілей гідно відзначити, Пласт у Великобританії запланував влаштувати святочні концерти свого хору в більших містах.

А має Пласт у Великобританії добрий хор, знавці кажуть, що то найкращий український молодечий хор в Зах. Європі.

І коли влітку 1972 р. на "Верховині" новачки і новачки, як звичайно, проходили свій пластовий вишкіл, "все, що мало голос" з-поміж старшого віком пластового

братства, присвячувало більшість часу участі у пробах хору, підготовці до концертів, яку вів диригент хору, відомий вже не тільки в Англії, маестро Я. Бабуняк.

І треба сказати, що пластові святкові концерти в Лондоні, Брайфорді, Нотінгемі та Манчестері (від 3. 9. до 1. 10. 1972 р.) були імпрезами дуже вдалим і добрим відзначенням ювілею.

Пластовий хор своїм співом не тільки милував вухо українців, але виступив у телевізійній програмі BBC, і його виступ був повністю успішний. Але коли вже в підготовку пісенного репертуару вклав хор так багато праці, шкода було б, коли б воно обмежилось тільки до концертів. Хор утримував цю свою працю награванням грамофонної пластинки, яку видав видавництво п. Василя Гльчишина "Дністер Гіфт Шоп" (2399 Вест 11 Стр., Клівленд, Огайо),

яка буде не тільки приємною пам'яткою для членів хору та української громади у Великобританії, але й пластунок наше у діаспорі напевно привітає видання тої пластинки, бо в ній є теж пластові пісні.

Пластовий табір на "Верховині" влітку мин. року був спокійніший і діловитий. У ньому праця проходила нормальніше і була повністю присвячена пластовому вихованню учасників. Але учасників мин. року було менше, 120 тільки. Це пояснюється фактом, що 20 пластунів з Великобританії взяло участь у пластовому вишкільному таборі на Гохлянді в Німеччині, кілька пластунів було на вишкільних курсах за океаном, ну і не було потреби приготуватись до концертів, на які стягнуто всіх, "і старих, і молодих".

На відміну від минулих років пла. табір на "Верховині" вели у

1973 р. майже самі старші пластуни і пластунки (Голова Пласту у Великобританії пл. сен. Я. Іваницький був у таборі цілий час його тривання). Назагал дали собі раду, і це треба вітати, бо так виховуються провідні кадри.

Пластуни відзначили в таборі 40-річчя великого голоду в Україні дуже оригінальним способом. Після збірки ввечері при світлі смолоскипів на березі моря вони вислухали доповідь про цю сумну подію, а потім коротка інформація про неї українською, англійською і французькою мовами була вложена в пляшки, які щільно закорковано і вкинено в море, щоб воно понесло у світ цю сумну вістку.

Окремим вечором пластуни на "Верховині" вшанували пам'ять поета Степана Руданського, пластуни читали його твори.

Група 20 старших віком пластунів відбула мандрівку до відомої у цілій Великобританії гори "Сновдонія", і коли б не непригожа погода, була б її "здобула". Але й так мандрівка була приємна і корисна.

"Верховина" привітала письмово таборовиків ОДУМ-у, який цим своїм табором започаткував свою діяльність на терені Великобританії.

На закінчення треба сказати, що Пласт у Вел. Британії начислює тепер понад 300 членів.

Всі вони, від наймолодшого новачка до найстаршого сеньйора, знають і говорять українською мовою. Це завдячується тому, що виногою прийняття до Пласту є знання української мови. Батьки знають про це і тому вдома вчать своїх дітей української мови так, щоб, коли час на це прийде, вони могли своїх дітей вписати до Пласту.

Теодор Данилів

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУВСЯ ТРЕТІЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

Восени 1973 р. відбувся у Філядельфії 3-тій Літературний Конкурс для молоді, як і попередніми роками, з ініціативи куренів УПС і УСП "Чортополохи". Цей конкурс був винятково успішний, бо взяло в ньому участь 38 молодих авторів із 46 творами, і це не лише з рядів пластунів, але також молоді із інших молодечих організацій. Твори розглядало журі, в особах д-р Н. Пазуняк, пані І. Савицької та пл. сен. О. Кузьмович, а вислід конкурсу проголошено на окремому вечорі 11-го листопада 1973 р.

Той вечір, що відбувся у Пластовому домі, викликав велике зацікавлення, і зала була виповнена молоддю та старшими, а передусім молодими авторами, які нетерпеливо чекали на проголошення вирішення журі. Упродовж вечора молоді нагороджені автори відчитали свої твори, а згодом одержали нагороди з рук голови журі пл. сен. О. Кузьмович, під ясні оплески слухачів. Усі надіслані на конкурс твори визначалися зразковим знанням української мови та багатством вислову, що напевно можна завдячувати школам українознавства, до яких вони ходять, як теж учителям, серед

яких у Філядельфії багато молодих членів Пласту.

Першу нагороду на 3-ому конкурсі одержав пл. розв. Андрій Білик (12 років) за дотепне оповідання "Лісовий Дух", яке подаємо в цьому числі "Юнака". Друга нагорода припала пл. розв. Улянні Бачинській за її вірші п. н. "До міста", треті нагороди одержали Роман Іваськів і Ніна Тодорів, а три четверті пластунки-юначки Тая Шуст, Оленка Левицька і Галя Гораська. Крім цього відзначено твори Ніни Вирсти, Нестора Максимовича, Нестора Рихтицького, Юрія Войка, Олі Михайлюк та Олі Трипупенко.

Курені "Чортополох" у Філядельфії відомі вже здавна із того, що ведуть за допомогою Рідної Школи велику та добре випосажену бібліотеку. Літературні конкурси для молоді — це ще один вияв активності цієї бібліотеки та її організаторок. Успіх цього останнього конкурсу це знову вислід їхньої праці — цим разом при допомозі відомої приятельки Пласту п. Л. Чайківської, яка з великим гумором провадила цей вечір для проголошення вислідів конкурсу, розповідаючи про "здобування" творів від молодих авторів.

"ЧЕРВОНА ШАПОЧКА" НА СЦЕНАХ ЕДМОНТОНУ

Пластова станиця в Едмонтоні відзначувала цього року 25-річчя свого існування. З цієї нагоди відбувся у нашій Станиці від 6-го до 14-го жовтня "Тиждень Пластуна". В рамках цих відзначувань молодечий театральний ансамбль "Юна Мрія" підготував і виставив у залі УНО п'єсу "Червона шапочка". У ролях виступали юначки і юнаки: Марійка і Софійка Стадники, Оксана Дедів, Наталка Родинюк, Віра і Надя Солтикевичі, Андрій Венгринюк, Валеріан Маркевич, Андрій Родинюк, Ігор Дитиняк, та новачки: Дарія і Гануся Градюки, Ляріса Росляк, Тамара Татух і Віра Пастушенко.

Цю п'єсу підготувала працювати і віддана справі, всім znana пл. сен. Марія Дитиняк, Костюми

просектувала і виготовила пл. сен. Надя Цинцар. П'єса пройшла дуже гарно і всім подобалася. Всі молоденькі артисти виконали свої ролі з життям і зрозумінням.

На прохання громадянства "Червона шапочка" була повторена ще два рази: В аудиторії св. Івана і в залі громади св. Михаїла.

Всі українці у вільному світі повинні більше цікавитися молодечими театрами і всюди їх організувати. Пластові молоді сили, серед яких не бракує добрих талантів, можуть у майбутньому спричинитися до розбудови українського театру, який тепер так занепає і потребує багато більше нашої уваги.

пл. прих. Надя Солтикевич,
Едмонтон

ВИ СЬОГОДНІ ЗАВТРА

Між Вами і завтра є тільки сьогодні

Тому виплати Канадійського Пенсійного Плану будуть підвищені
СЬОГОДНІ та будуть втримувані з рівнем зростання коштів
прожитку **ЗАВТРА**

Що це означає для Вас, як того, що користує

Від 1-го січня 1974 року виплати Канадійського Пенсійного Плану будуть так достосовані, щоб досягнути і потім утримувати їх на рівні з фактичним коштом прожитку.

Якщо Ви одержуєте місячні виплати, які почалися між 1967 і 1973 роками, Ваші виплати були наново обчислені так, що сума, яку Ви одержите в 1974 р., буде пристосована до дійсного зросту коштів прожитку протягом років, в яких Ви одержували виплати. Коли Ви одержите чек у січні 1974 р., то побачите, що сума виплати збільшилась. Збільшення у Ваших виплатах коливатиметься від 8% до 20%, в залежності від року, в якому виплата почалась.

У наступних роках, якщо кошти прожитку продовжуватимуть зростати, Ви можете сподіватись дальшого збільшення виплат відповідно до зросту коштів прожитку.

Що це означає для Вас, як платника

Як платник Канадійського Пенсійного Плану, Ви будете основний і рухомий план для відпочинку в майбутньому і одночасно забезпечуєте теперішню охорону для себе і своїх утриманців на випадок втрати працездатності, або передчасної смерті.

Щоб охоронити вартість Ваших еwentуальних виплат, Канадійський парламент видав закон, який запевняє, що Ваші сьогоднішні внесені виплати дадуть прибутку, що матиме покупну вартість сьогоднішніх платень 20, 30 чи навіть 50 років від тепер... **коли Ви його будете потребувати.**

Щоб це досягнути, уряд планує встановити такий рівень заробітних платень — від яких максимальні контрибуції будуть вноситись і на яких пенсійні виплати будуть калькулюватись, тобто збільшувані щороку так, що вони досягнуть, і потім будуть утримуватись на рівні пересічного заробітку канадійських індустріальних робітників. Цей рівень буде підвищений від \$5.600 в 1973 р. до \$6.600 у 1974 р. і \$7.400 в 1975 р.

Цей новий вищий рівень заробітку означає, що річна основна сума, від якої Ви не вплачуєте внеску, є змінена з \$600.00 в 1973 р. на \$700.00 у 1974 р.

Ці зміни означають, що максимум пенсійних виплат затрудненими також буде збільшений — з \$90.00 річно у 1973 до \$106.20 у 1974 р. Ваша виплата рівна виплаті працедавця. Для самозатруднених максимальна річна виплата є підвищена до \$212.40 у 1974 р. з \$180.00 у минулому році. Для заробітків, нижчих від \$5.700.00 нема підвишки виплат.

Ця зміна в максимальних заробітках означає, що **максимальна пенсія збільшиться з \$90.70, яка почалась в грудні 1973 р. до \$134.97 для тих, чия пенсія почнеться в грудні 1975 р.** Якщо максимальний рівень платень в роках після 1975 р. продовжуватиме зростати, так само буде підвищуватись максимум пенсій в цих роках. Також буде підвищення виплат для непрацездатних і їх утриманців.

Якщо маєте які запитання, або хочете більше інформацій, пишіть до:

**Canada Pension Plan,
Department of National Health and Welfare
Place Vanier, Tower "A",
Ottawa, Ontario,
K1A 0L1.**

Ваші пенсійні виплати сьогодні запевняють Ваше забезпечення на завтра.

**Department of National
Health and Welfare**
**Ministère de la Santé nationale
et du Bien-être social**
Marc Lalonde, Minister.

В. С. Левицький

ТЕКСТИ ДО ПЛАСТОВИХ ПІСЕНЬ

ПІСНЯ РИСІВ

«Рись» — гурток наш славний зветься,
Рисів пазур — це наш знак,
До роботи ти до псоти
Рись наш завжди каже — так!

Рефрен:

Бо ми рисі, ми рисі карпатські,
Ми рисі — сміливці юнацькі,
Ми побили рекорд,
Нас боїться і зорт,

Рись — мандрує взимку й літо,
Бож рисі ми!
Рись — пригоди знає смак,
А як треба заспівати,
Рись наш завжди каже — так!

Рефрен:

Бо ми рисі, ми рисі карпатські... і т. д.

Рись на варту, рись на стежу,
Рись — відомий слідопит,
Рись здалека вже пізнає,
Де і що в траві пишчить!

Рефрен:

Бо ми рисі, ми рисі карпатські... і т. д.

Рись жвавенький, рись моторний,
Шлях до кухні все знайде,
А як в мисці уже дніє,
Рись наш завжди каже — ще!

Рефрен:

Бо ми рисі, ми рисі карпатські... і т. д.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя;
Допомога окваліфікованим і немічним членам; Стипендії і стипендіяна допомога студіюючій молоді у вищих школах;
Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСОюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцеркієвського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Головної Канцелярії УРСОюзу — 440 Wyoming Ave. Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

ДО НАС ПИШУТЬ:

В дні 19 січня ц. р., знані зі своєї широкої, відданої праці у Пластовій Станиці Монтреаль, Канада, П. Дарія і Корнило Когутяки, Любомира і Ярослав Панькові та Марія і Володимир Моти, відзначатимуть 25-літній ювілей подружнього життя. З цієї нагоди бажаємо передплатити для неможливого пластуна чи пластунки Ваш журнал "Юнак" на 2 роки. Вибір залишаємо Вам. — Стефанія Звонко, Монтреаль.

Адміністрація широко дякує за надіслання дарункової передплати, яку призначено двом братам-сиротам в Ст. Кетерінс, Канада.

(Із збірки «БЕРЕГ ЧЕКАНЬ» Василя Симоненка)

Світ який — мереживо казкове!
Світ який — ні краю, ні кінця!
Зорі й трави, мрево світанкове,
Магія коханого лица.
Світе мій гучний, мільйонноокий,
Пристрасний, збурений, німий,
Ніжний, і ласкавий, і жорстокий,
Дай мені свій простір і неспокій,
Сонцем душу жадібну налий!
Дай мені у думку динаміту,
Дай мені любови, дай добра,
Гуркочи у долю мою, світе,
Хвилями прадавнього Дніпра.
Не шкодуй добра мені, людині,
Щастя не жалій моїм літам —
Все одно ті скарби по краплині
Я тобі закохано віддам.

Пластуни і пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Свято-Миколаївської Парафії в Торонті

- Кредитівка платить від звичайних вкладів з правом виписувати чеки

7%

- Кредитівка уділяє позики на догідні сплати.
- Урядові години: від 11 год. вранці до 7 веч. а в суботи від год. 10 до 1 по полудні.

ST. NICHOLAS CREDIT UNION LTD.

4 Bellwoods Ave.

Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

Якщо бажаєте допомогти
“ЮНАКОВІ”,
складіть свій даток
НА ПРЕСФОНД “ЮНАКА”!

АРКА ЗАХІД

це не лише
модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також
справжній мистецький осередок
для обслуговування українців
Торонто та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки “ДМС” до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West,
Toronto 21, Ont.
Telephone: 762-8751

Замість квітів на могилу
св. п.

ЄВГЕНІЙ РОГОЖІ

Матері наших Приятелів та Сватів
складаємо \$15.00 на дарункові передплати “Юнака”
Христя і Юрій Навроцькі
з Родиною, Нью-Йорк, США

У другу сумну річницю смерті
св. п.

пл. сен. д-р АННИ ГЕРАСИМОВИЧ

з Манчестеру, Великобританія, складаю \$11.45 на
пресфонд “Юнака” замість квітів на її могилу
пл. сен. Ольга Пендюк
Бенбури, Англія

У третю болочу річницю
відходу у Засвіти нашого улюбленого і незабутнього
Мужа, Батька і Дідуня
св. п.

пл. сен. РОМАНА КЛОСА

складаємо \$10.00 на пресфонд “Юнака”
Ірина Клос — дружина, діти і внучок
Лорейн, США

У першу річницю смерті
св. п.

пл. сен. ДМИТРА ПІЛЕЦЬКОГО

складаємо \$10.00 на пресфонд “Юнака”
Михайло Василик з Родиною
Торонто, Канада

Замість квітів на свіжу могилу
св. п.

д-ра ІЛЛІ ВИТАНОВИЧА

складаю \$7.50 на дарункову передплату
для неможливого юнака в Австралії
пл. сен. Степан Щуровський
Дітройт, США

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п.

д-ра ВАСИЛЯ ДМИТРЮКА

Дідуся пластунок нашого Куреня Оленки Потієнко,
Зіни і Наталки Дмитрюк, складаємо \$7.50 на дарункову
передплату “Юнака” для пластунок в Аргентині
40 Курінь УПЮ-ок ім. кн. Ольги
Боффало, США

СПИСОК ДАТКІВ

на пресовий фонд "Юнака",
що вплинули до 18 січня ц. р.

США:

Замість гонорару для п. Юліяна Татунчака, який часі страйку у філадельфійських публичних школах перевів безінтересовно дуже цікавий і корисний курс ручного переплітання книжок склали: по \$4.00 Зенон Войчук, Роман Гриців, Ігор Заяць, Ія Лабунька, Остап Левицький, Володимир Масюк, Наталя Пак, Наталка Турченко, Іванна Федорів, по \$9.50 Юліан Татунчак, неприйнятий зворот за матеріали, разом 45.50

Пл. сен. Ростислав Левицький, Чапел Гілл 17.50

У третю болючу річницю відходу у засвіти нашого улюбленого і незабутнього Мужа, Батька і Дідуня св. п. пл. сен. Романа Клоса з Лорейну, Дружина, Діти і Внучок 10.00

Родина Дармохвалів, Нью-Йорк, замість поіменних різдвяних побажань 10.00

Пл. сен. Тарас Ліськевич, Чикаго 6.50

Пл. юн. Наталя і Марко Литваківські, Кроув Пойнт 6.00

А. М. Смеречинська, Рочестер 5.00

Пл. юн. Оріс і Адріан Городецькі, Кенделл Парк 2.50

Пл. юн. Маркіан і Доріан Сеники, Девон 2.50

Ст. пл. Роман Цегельський, Парма 2.50

Арета Масляк, Денвер 2.50

Орест Клюфас, Довер 2.50

Ст. пл. Марія Леськів, Філадельфія 2.50

Пл. юн. Роман Рінник, Нью Брунсвік 2.00

Пл. юн. Тереня Малиновська, Парма 1.50

Пл. юн. Іван і Нестор Городиські, Чикаго 1.00

Пл. юн. Тамара Марчук, Асторія 1.00

Пл. юн. Марта Явін, Парма 1.00

Пл. юн. Ірка Пелех, Мейпелвуд 1.00

Пл. юн. Зірка Морозевич, Вовфало 0.50

Пл. юн. Павло Гада, Чикаго 0.50

США разом

\$124.00

КАНАДА:

Пл. сен. Юлія Войчишин, Оттава, зворот гонорару за дві доповіді-гутірки виголошені на таборі "Стежки Культури" на Грефтоні біля Торонта 35.00

22-ий Курінь УПС-ів "Карпатські Вовки", Торонто 25.00

Із збірки на посвяченні і входунах в новий дім пл. сен. Романа і Марти Хевпів, Батьків пл. юн. Юрка і Оленки Хевпів, Оттава 12.00

Михайло Василик, Торонто, в першу річницю смерті св. п. пл. сен. Дмитра Пілецького з Чикаго 10.00

Пл. юн. Рома Гуцуляк, Ошава 3.00

Всеч. о. Роман Гоменко, Арран 2.50

Ст. пл. Стефа Біневич, Торонто 2.50

Пл. юн. Соня і Богдан Рослицькі, Вінніпег 2.00

Теодосій Біланюк, Торонто 2.00

Пл. юн. Наталка і Данило Стрілецькі, Монреаль 1.50

Пл. юн. Орест Солтикевич, Едмонтон 1.00

Ст. пл. Андрій Кравчук, Монреаль 1.00

Канада разом \$97.50

АВСТРАЛІЯ:

Пл. юн. Ю. Плавайко, Іствуд, Сідней 2.25

Пл. юн. Ю. Кошарський, Ашфілд, Сідней 1.50

Пл. юн. Х. Брецько, Сефтон, Сідней 1.50

Пл. юн. І. Моравецька, Лідкомб, Сідней 1.50

Д-р А. Сивак, Стратфілд, Сідней 1.50

Пл. юн. П. Валіхновський, Обурн, Сідней 1.50

Пл. юн. С. Косанчук, Сефтон, Сідней 1.50

Пл. юн. Х. Комаринська, Сефтон, Сідней 0.75

Пл. юн. М. Волощук, Честер Гілл, Сідней 0.75

Пл. юн. М. Глива, Честер Гілл, Сідней 0.75

Пл. юн. Х. Кушнірук, Телопія, Сідней 0.75

Пл. юн. В. Сакалюк, Вардвелл Парк, Сідней 0.75

Пл. юн. В. Війтович, Кенлей Вейл, Сідней 0.75

Австралія разом \$15.75

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ:

Пл. сен. Ольга Пендюк, Венбури, в другу річницю смерті пл. сен. Анни Герасимович з Манчестеру 11.45

Разом у цьому списку \$248.70

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирі подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

КРЕДИТОВА СПІЛКА

при церкві М.Б.Н.П. в Торонті

278 Bathurst St.

Tel.: 368-4227

- Платимо найвищі відсотки від ощадностевих вкладів "
- Уділяємо особисті позики до \$5,000.00 на 9% та моргеджеві позики до \$50,000.00, на другий моргедж до \$20,000.00 на 9½% на перший моргедж на 8½%.

● Усі позики асекуровані до 10,000.00 дол., а ощадностеві вклади та уділи до 2,000.00 дол.

Урядові години: В понеділок, четвер і п'ятницю від год. 10 рано до год. 8 вечора.

У вівторок і середу від 10 рано до 3 по пол.

У суботу від 10 вранці до 12 в полудні.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.

Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5¼% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві
вклади без права
виписувати чеки

- Термінові вклади
(більші суми)
на 2 і більше років

5½ %

6½ %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.

140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario

Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

24 31 7
POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВИНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ»
ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВЕДМІДЬ

ВОЛК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН